

2 Koríntios

1 ¹Pau²lah³lo²na¹xai²na² ũ³wha²li¹le¹nx2ta¹wa². A²kxã³nxa² Txa²-wã¹sũ³na² hi¹sen³su² i³sa²si¹hã³ũ¹sa³na²hẽ³la². Sa³ha²kxai³ Je³su² Kris²tu³jah¹lai²na² wãn³txai³tã² i³hen³txi³jah¹lo²sa¹wa². Txa²wã¹sũ³na² a²ten³jau³su² ha²kxai³ hxi²kan¹txi³lot3sa³na²hẽ³la². Wxa²nũ³kã³txa² Ko³rĩn²to²thĩ³na² yxau²xai³lyah³lxin¹tũ³kã³txi³ i³nxa² ũ³wha²li¹la³kxi¹-nx2ti³nha¹wa². Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² yxo²i²yah³lxin¹tũ³kã³txi³ i³nxa² ũ³wha²li¹la³kxi¹nx2ti³nha¹wa². Te²yã¹nxe³sxã³ Kre²sa²ko³xan¹tũ³kã³txi³ i³nxa² Sũ³na² wãn³txa² yxo²i²yah³lxin¹tũ³kã³txi³ i³nxa² ain³kxi²sah¹lxi³-hẽ¹la². Ti³mo²jah³lai²na² txa²wã¹lon³yah³lo²su² yxau³ya³sain¹nũn³na³la².
²Nxa¹ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³tãu³a² Txa²wã¹wĩ³nu²su² Jah¹-lai²nãn²tu³ Je³su² Kris²tu³jah¹la² Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lo²su² Jah¹lai²nãn²tu³ nxe³ya³sxã³ kãin² thãĩ³ti³la² a³lxi²nx2ti³si¹hi² wxa²nxũ²-kwai³nãu³a² ã³nhãu²no³txa²lxi³si¹hi² nxe³nx2ti³si¹ha¹jau³su² ten³sa³nha²wa².

Pau²lah³lai²li² Txa²wã¹sũ³na² sa²nẽn¹kxi²jau³su²

³Txa²wã¹sũ³na² Si³yxau³jah¹la² sa²nẽn¹kxi²a³sah¹lxi³wxa². A²nxe³jah¹la² Je³-su² Kris²tu³jah¹la² Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lo²su² ha²kxai³ nxe³te²a² A²wĩ³nai²la¹wa². Wi¹lhin¹sxã³ thãĩ³ti³la² sa²hau³kot3si¹nhẽ³jah¹lo²su² ha²kxai³ sa²ye³kwẽ²kxi²nẽ³jah¹lo²su² ha²kxai³ nxe³jah¹lai²la¹wa².
⁴Nxe³sxã³ i²li³tãu³a¹ khãuh³lxa³thin¹ki³ju³ta² sa²ye³kwẽ²kxi²nẽ³na³la². Nxe³na¹ju³tan¹te²kxa³ya³kxai³-la¹ a²nũ²a² ã³xai²na² khãuh³lxa³thi¹nain¹ju³ta² sa²ye³kwẽ²kxain¹nũn³ki³tu¹wa².
⁵Kris²tu³jah¹lai²na² wãn³txa² yxo²i²ki³sa²kxai³ khãuh³lxa³txi³nẽ³ju³ta² kãin² yũ³nẽ³na³la². Nxe³kxan²ti³ Kris²tu³jah¹la² sa²ye³kwẽ²kxi²nẽ³ju³ta² kãin² ũ³hũ¹nẽ³nũn³na³la².
⁶⁻⁷Txa²wã¹sũ³na² sa²ye³kwẽ²kxi²nx2ti³jau³xa² i³hen³-txi² ko³nxe³ti³ kãĩ³yah³lxin¹ju³ta² ã³wa²su¹ti³hi¹txa²lxi³jau³xa² i³hen³txi² nxe³nx2ta¹ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³nx2ta¹ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² kxã³nxi³tã² khãuh³-lxa³ti³sain¹sĩn¹na²hẽ³la². Yxãn¹ta¹ khãuh³lxa³ti³sain¹sĩn¹kxan²ti³ Txa²wã¹sũ³na² hi¹sen³kxai³lu² sa²ye³kwẽ²kxi²sa²sĩn¹na²hẽ³la². Nxe³sa²sĩn¹ju³tan¹te²kxa³yan³tu³-ti¹ ã³non²ta³kxi¹nx2ti³si¹na¹ju³ta³nũ³a² yũ³tu¹wa². Khãuh³lxa³ti³sain¹sĩn¹ju³ta³ti³tã² Txa²wã¹sũ³nai²na² sa²ye³kwẽ²kxi²sa²sĩn¹na²hẽ³la². Jã¹nxe³sxã³ khãuh³lxa³-ti³nx2tain¹kxai²nãn²tu³ Txa²wã¹sũ³na² sa²ye³kwẽ²kxi²sa²sĩn¹kxai³ jã¹nxe³sxã³ sa²ye³kwẽ²kxi²nx2ti³nũn³tu¹wa².

8 Jā¹nxa¹jut3su² A²si³a³ko³xa² yxau²xai³la¹hī¹nai³tā¹ju³tai³tā² i³yau¹-ū¹nx2ta¹tu¹wa². Ye³khāuh³lxa³ti³sain¹ju³tai³tā² i³yau¹ū¹nx2ta¹tu¹wa². Ya³lo³txi³ti³hex1sa²nxa³hē¹la². Ya³lu²sa²te³lxa²nān³khīh³ na¹hē¹la². 9 Su²-lhā³sain¹ju³ta³nū³a² ā²la² i³yī¹li²sain¹na²hē³la². Ai³lā²nū²:

—Wā²nxūh¹ ā³nhi²kat1sa²ju³ta³nū³la³ yū³sa²nxa³lho³na¹. Nha¹jau³-su² nxa¹hē¹la². Txa²wā¹sū³na² Si³yxau³jah¹la² so¹lxi³ a²nū²a² ya³lu²te²a² ka³ten³su² i³sa²yxau³ti³hit1jah¹la² so¹lxi³ yxo²i²a¹hē³la². 10 A²nxe³jah¹la² hi²sen³kxai³lu² ya³lu²sa²ju³ta³nū³a² ā³non²ta³kxi²sxā³ so¹xi²sa³hē¹la². Sa²-ju³taix3 jāx1sa²ju³ta³nū³a² yxo²i²sxā³ wah³nxe³na¹wa². 11 Txa²wā¹sū³na² i³ye³kxi²nū¹sah²lxin¹kxai²nān²tu³ ā³non²ta³kxi²nū¹sah¹lxi³nhi¹lxa². Nxe³-sah¹lxin¹kxai²nān²tu³ Txa²wā¹sū³na² sa²kxai³lu² ain³kxi²nē³tu¹wa². Nxe² ain³kxi²nē³kxai²nān²tu³ ā³non²ta³kxi²sa²ju³ta² e³lxah²lxi³tu¹wa². E³lxah²-lxi³ha²kxai³ a²nū²a² ka³lxa¹txi³ Txa²wā¹sū³na² kāin² sa²nēn¹kxain¹tu¹wa².

Pau²lah³lai²li² a²ten³ju³ta³nū³a² i³ā³lxa³tot3jau³su²

12 Jā¹nxa¹jut3su² wxa²ha³tih³xan¹tū³ka³txi³ i³nxai²na² e³yah³lxin¹jau³kxai³lu¹:
—Pau²lah³lai²li² Sū³na² i²sxā³ i³so¹jah¹lai²kxai³ wain³txi³ kāi³xa³xā¹. Nxe³yah³-lxin¹jau³su² ha²kxai³ kxā³nxa² kāi³a¹ju³tai³tā² i³ye³kxi¹nx2ta¹tu¹wa². E³lxah²lxi³sxā³ o²la³kxi²na¹tai¹ti²tu³wa². A²nū²a²nāu³xa² ā³xa² o²la³kxi²nū¹hai¹na¹ju³tain²ti³ wxa²yen³nāu³a² o²la³kxi²nūh¹nx2ta¹ju³tain²ti³ nxe² kāi³a¹tai¹ti²tu³wa². Ā³la² kāi²-non³sxā³ o²la³kxi²nūh¹nx2ta¹tai¹ti²tu³wa². Wā²nxūh¹ txa²hoh³lxi³sa²ju³khai¹lxa³ ti³he¹nx2nxa³wa². Txa²wā¹sū³na² thāi³ti³la² a³lxi²sa³ha²kxai³ wain³txi³ kāi³i² txa²-ē¹nāu³ai²na² wi¹le¹kxi²nha²sxā³ kāi³i² nxe³nūh¹nx2ta¹tai¹ti²tu³wa². Nxe³na¹ju³tai²li² i³ka³li³kxi¹nha¹nha²wa². 13-14 Nxe³sxā³ wān³txa² ū³wha²li¹lhā³ti¹nx2ta¹jau³xai³tā² a²yo²ha³kxa¹ hxi²kan¹txi³ e³lai²na¹ i²yah³lxi¹nha²kxai³ a²si³yxau³tāu³khai³xa² ā³ne³wxe³yah³lxi¹nha²kxai³ nxe³yah³lxi¹lxa². Kxā³nxai³tā² ha³lo²a² o²la³kxi²nūh¹-nx2ta¹ju³tai²na² jū¹nxe² ā³ne³wxe³nū¹sah¹lxi¹lxa². Nxe³sah³lxi¹nha²kxai³ kxā³nāu³a¹ Je³su²jah³la² Txa²wā¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² wā³li²sxā³ a³ka³nx²tāu³a¹ e³-lxah²lxi³ju³ta²khai³xa² kāin² ā³ne³wxe³nū¹sah¹lxin¹tu¹wa². Te²ya¹nxe³sxā³ Sū³na² sa²nēn¹kxi²nū¹yah³lxin¹kxa² ya¹nxe² sa²nēn¹kxi²nū³na¹tu¹wa².

15 Nxe³sxā³:

—Jau¹xai²na² ya²la³lhu²ji¹xā¹. Nxe³nx2ta¹jau³su² a²wi¹lhī¹na² wxā³sxā³ i²nx2ta¹ju³ta² ten³sa³hē¹la². 16 Nxe³na¹ha²kxai³:

—Ma³se³to²na²ko³xa² ai³na¹tāu³a² ā³nī²xai³ai¹na¹tū¹xā¹. Ā³wā³li²na¹tāu³a² ā³yit1sxā³ i²ai¹na¹tū¹xā¹. Nxa¹kxai²nān²tu³ ye³ha¹li¹tāu³su² i³ka³lih³ti³-hi¹tain¹to³ha¹tū¹xā¹. Nxe³na¹kxai²nān²tu³ Ju³te²a²ko³xa² ai³na¹ju³ta³nū³a² ā³non²ta³kxi²sain¹tū¹xā¹. Nxa¹hē¹la². Na¹ta¹ wxā³sī²nx2ti³nxa³tai¹ti²tu³wa². 17 Nxe³to³ta¹ wān³txa² u²lxan¹jau³su² ha³tā³nxe³sa²sxā³ ā³nhi²kat1sa²nxa³-ha²kxai³ wān³txai²li² e³kxi¹nx2ta¹jau³xai³tā² i³ya¹tū²la² hāi¹sxā³ yxau³sxā³ wah³nxe³na¹hē³la². Jā¹nxa¹ju³ta² kwa²e³sxā³ ā³a¹jut3su² hī³na¹te²la¹xā³? Yuh³xai²nān¹jah¹la² yā¹nxe² ain³nha²hī³na¹te²la¹xā³? Jā¹nxe³sxā³:

—Nxe²kāi³a¹tū¹xā¹. Na¹jau³su² na¹ta¹ i³ya¹ta¹ka³tu³ ka³nxa³ha²ta³a²sa¹:

—~Nxê²nxa³lho³na¹. Na¹jau³su² nxe²kâi³a¹jah¹lo²su² hi³na¹te²la¹xã³? 18 Hai³-txi³ nxe³te²txã³wa². Txa²wã¹sũ³na² i²sa²ha²kxai³ wãn³txi³khai³xa² so¹lxi³e³a¹wa². Yxo²i²ki³jau³xai¹la¹wa². 19 Jã¹nxe³sxã³ Je³su² Kris²tu³jah¹la² Txa²wã¹-sũ³na² Tah²su² ha²kxai³ i³yau¹ũ¹nx2ti³nha¹tai¹ti²tu³wa². Txa²i²na² Si²lah³la² Ti³mo²jah³la² nxe³sĩn¹sxã³ i³yau¹ũ¹nx2ti³nha¹tai¹ti²tu³wa². A²nxe³jah¹la² Je³su² Kris²tu³jah¹lai²nãn²tu³ i³wã²wã²txi³ki³jah¹lo²sxa³wa². Yxo²i²ki³jah¹lai²la¹-wa². 20 Kxã³nhxi¹nu¹tai²na² Txa²wã¹sũ³nu¹tai²na² hi²sen³su² Ju³te²a² nũ³ka³txa² i³yau¹ũ³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Ha³lo²a² wxã³ju³ta²nũ³a² i³yau¹ũ³ta¹hxai²ti³ai¹-ti²tu³wa². Hã²wxã³txa³ jau³jau¹xu¹tai²na² a²yxo²ha³kxa¹ Je³su²jah¹la² hxi²ka² we¹ta³lun²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³sxã³ hi¹nai²na² Je³su²jah³la² we¹ju³-tai³tã² a²nũ²a²nãu³xa² i³hen³txi³sĩ¹na¹wa². Nxe³sĩ¹na¹ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na² sa²nẽn¹kxi²ya³sain¹na³la². 21 Nxe³sxã³ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² i³yau¹ũ¹-nhẽ³nha²wa². Je³su² Kris²tu³jah¹la² ka³te³na² wi¹tãu³a¹ yxau²sa²tẽ³ti³hi²tẽ³ju³ta² i³yau¹ũ¹nhẽ³nha²wa². Te²yã¹nxũ³sxã³ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² i²sxã³ i³so¹nẽ³jah¹lo²su² na³la². Jã¹nxe³ju³3su² txa²wã¹ẽ³nãu³a² ã³nxũ²kwai³lxũ¹nẽ³nha²-wa². 22 Txa²yen³kxa² yen³kxi³ha¹kxa² tẽ³sxã³ txa²i³lxa² ũ³wha²li¹lhẽ¹te²sa¹wa². Nxe³na¹kxai²nãn²tu³ a²nũ²a² i²li³te²su² te²na² i²kxai²nãn²tu³ a²ẽ¹nãn¹jau³kxai³lu¹:

—~Jah¹lai²na² a²yen³kxi³sin²tã¹. A²i³lxa² sa²hẽ¹tin²tã¹. Nxe³hi³nx2na³la².

Te²yã¹nxe³sxã³ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³su² A²yãu³ka³txi³khai³xa² i³sa²si¹hã³ũ¹nhẽ³-na²hẽ³la². Nxe³nẽ³lha²kxai³ a²nũ²a² ã³xai²na² i²nẽ³lhã³ a²ẽ¹nãn¹jau³kxai³lu¹:

—~Txa²wã¹sũ³na² sa³wi³ha³lxi³yhen²tã¹. Sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² nxũ²-kwai³yxaun³tã¹. Nxe³nẽ³nha²ha²kxai³ yen³kxa² ũ³hũ¹nhẽ³kxi³nũ³a² ya²la³tu³ a³la³kxi²ki³tã³la².

23 Jã¹nxa¹jau³su² wãn³txi³khai³xa² e³a¹wa². Txa²wã¹sũ³na² i²sa²na³la². Txa²ẽ¹na² i²sa²jah¹lai²la¹wa². Wxã³sxã³ i²nx2ta¹ju³ta² ten³khaix¹sa³-nha²wa². Nxe³yãn¹ta¹ wxã³na¹kxai²nãn²tu³ ko³nxe³ti³ kã³yah³lxin¹ju³ta² i³kwai²kxi¹nx2ti³hi³na¹wa². Nxe³nx2ta¹kxai²nãn²tu³ i³ãin²ta³lxi²nx2ti³-hi³na¹wa². Nxe³ju³tai²na² ten³sa²nxa³hẽ¹la². Jã¹nxe³nx2ta¹kxa²yan³ti³su² Ko³rĩn²to²thĩ³na² ai³na¹ju³ta³nũ³a² ã³na¹la³kxi²nha¹hẽ³la². 24 Yxo²i²yah³-lxin¹ju³ta² kwa³na³nx2ti³nxa³lho³la². Nũ³kxũ³txi³ yxo²i²yah³lxi¹nhẽ³la². Yxah³lxi¹nha²kxai³ i³ka³li³yah³lxin¹ju³ta³nũ³a² kã³ũ¹nx2ta¹wa².

2 1 Jã¹nxa¹jau³su²:

—~Ko³nxe³ti³ kã³ain¹kxai³tã² sa²hau³ko³tũ¹hai¹nxa³ha²kxai³ i³kwai²kxai¹na¹hẽ³na¹. Nxa¹na¹kxe³su² i³ãin²ta³lxi¹na¹hẽ³na¹. Jã¹xai¹na¹-ha³tã¹. Nxa¹jau³su² nxa¹hẽ¹la². 2 Nxe³sxã³ i³ãin²ta³lxi²nx2ta¹kxai²nãn²tu³ ka³lih³kxi²sain¹te²a² yũ³ai¹nhĩ²nxa³wa². Wxã³i²na² so¹lxi³ i³ãin²ta³-lxi²nx2ta¹tũ³ka³txi³ i³nxai²na² so¹lxi³ i³ka³li³kxi²sah¹lxi³hi³nxa¹lxa². 3 Jã¹nxe³na¹jau³su² ũ³wha²li¹la¹hẽ³la². Wxã³sxã³ i³ka³lih³kxi²sah¹lxa³-nha²kxai³ hã¹sxã³ i³ãin²ta³lxi²sah¹lxi¹nha²kxai³ sah²lxin¹kxa²yan³txi³su² nxa¹hẽ³la². Nxe³sxã³ ka³li³ha¹kxai²nãn²tu³ ka³lih³yah³lhi³nũ³nhĩ³nxa¹lxa³. Nxe³ju³ju³tai²na² i²te²sa¹wa². 4 Jã¹nxe³na¹ju³kxai³lu² ha³teh³nxã³nxã² ũ³-wha³li¹la³kxi¹nx2ta¹txã³nxai³tã² ãin²ti³sxã³ nãn³ti³ten³khaix¹sa³hẽ¹la².

Hxi²waun³ta³kxi²nha²khai¹nxe³nx2ta¹hē¹la². Ī³āin²txi³te³ji¹khi³. Nxe³nx2ta¹-hē¹la². Yxān¹ta¹ a³lxi²nx2ta¹ju³ta² so¹lxi³ ĩ³yau¹ū¹te³lhxā³ nxe³nx2ta¹hē¹la².

Ko³nxe³ti³ kái³ūh¹nx2ti³kxe³su² ne³wā²na³yah³lxin¹jau³su²

5 A²nxe³jah¹lai²kxai³lu² ko³nxe³ti³ kái³jah¹lai²kxai³lu² ĩ³āin²ta³-kxi²khai¹na¹hē¹la². Jā¹nxe³sxā³ ĩ³āin²ta³kxi²nx2ti³nūn³na²hē³la². Nxe³nx2ti³kxe³su² ũn³txi³ ĩ³kwaí²kxi²yah³lxi³txa³hē¹la². Thāi³ti³la²-sxā³ ĩ³ye³kxain¹yah³lxi³hē¹la². 6 Kxā³kxai³ ĩ³wait¹si¹hain¹yah³lxin¹jau³su² ā²na³la². 7 Nxe³ha²kxai³la¹ hī¹nai²kxai³la¹ ko³nxe³ti³ kái³ju³tai³tā² nxe³-wā²na³txain¹yah³lxi³hē¹la². Ī³nxū²kwaí³lxū¹nxe³txain¹yah³lxi³hē¹la², hxi²ye¹ta³lxi³txi³kxa²yan³ti³sa³. 8 Jā¹nxe³jut3su² a³lxain¹yah³lxin¹-jau³su² ĩ³yau¹ū³txain¹yah³lxi³hē¹la². 9 Jā¹nxa¹jut3su² ha²te³h³nxā³nxā²ū³wha³li¹la³kxi¹nx2ta¹tai¹ti²tu³wa². Wain³txi³ sa²yo²wet1sah³lxin¹-ju³ta² ĩ²nxa²lxi³te³lhxā³ nxe³ye¹nx2ta¹wa². 10 Ko³nxe³ti³ kái³ju³tai³tā² ne³wa²na³yah³lxin¹kxai²nān²tu³ te²yā¹nxe² ne³wā²na³nū³na¹tu¹wa². Yxo²ĩ²tū³kā³txi³ ĩ³nxai²na² ĩ³āin²ta²kxi²nha²sxā³ yxau²xai³lah²lxan³jau³su² ne³wā²na³nū³na¹tu¹wa². Kris²tu³jah¹la² ye³na² nxe³ye¹nx2ta¹wa². 11 Sa³-ta³na²jah¹la² ko³nxe³ti³ kái³sāin³si¹nhe³ju³ta³nū³a² ā³ne³wxe³nūh¹kī³tā³la². A²nxe³jah¹la² Sa³ta³na²jah¹lai²li² ĩ³ki³ha¹kxi²ne³kxa²yan³txi³su² ko³nxe³ti³ kái³ju³txai¹tā² ne³wā²na³kxi²nū³na¹wa².

Pau²lah³lai²li² hxi²waun³ta³kxi²jau³su²

12 Nxa²ha¹te¹ Tro³a²te²thi³na² ā³wi¹ha¹hī¹nai³tā² Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² wi¹jau³xa² ĩ³yau¹ū¹te³lhxā³ nxa¹hī¹nai³tā² o²la³kxi²na¹ju³ta³nū³a² ā²la² āu¹la³kxi²sa³na²hē³la².

—~Wi¹lhit1sxā³ o²la³kxi²na¹tū¹xā¹. 13 Na¹ta¹ hxi²waun³txi³sa³hē¹la². Ti²-to³jah¹la² txa²wā¹lon³yah³lo²su² kxah³la² ha²kxai³ ĩ³ha¹txi²sa²nxā³ha²kxai³ hxi²waun³txi³khai¹sa³hē¹la². Nxe³ha²kxai³ ā³waix3sxā³ Ma³se³to²na²ko³-nāu³a² ai³na¹hē³la².

Je³su²jah³la² ĩ³ka³lih³kxi²nē³jau³su²

14 Kxā³nhxi¹nai³tā² Ro³ma²no²ko³nāu³a² yxau²xai³lain¹tū³kā³txi³nāu³xa² he¹lain¹to³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³ka³tū³ta¹ ā²la² nū³kxūn³te²na² sa²kxai³-lu² a²ko¹ko¹nū³kā³txa² sa²yu³lho¹tain¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Hā²wxān³txa³ ĩ³xi²tāu³a² sa²yu³lho¹tū³kā³txai²na² tē³nū²la² a²ha³lo²khai³xa² ā³nxai³nū²la² a²nū³kā³txi³khai³xa² wā²nā³ū¹hain¹to³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Ka³lih³kxi²-nyhain¹to³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxain¹kxa²yā¹nxe³jut3sū³nxe² a²nū²a² sa²yu³lho¹kxa²yā¹si¹na¹wa². Je³su²jah³lai²na² sa²kxai³lu² nū³kxūn³jah¹la² yā¹nx2na³la². A²kxā³nxai³tā² ko³nxe³ti³ kái³ju³ta² so¹lxi³ yxau²xai³si¹na¹-ju³kxai³lu² sa²yu³lhot1sa²sin¹jut3sū³na³la². Nxe³hī¹nān¹te²tu³ Je³su²jah³la² sa²yo²wet1si¹hai¹na¹jau³nū³su² a²nū²a² a²yo²ha³kxa¹ ĩ³yau¹ū¹hain¹to³hxai²-na¹hē³la². Jā¹nxe³nha¹hī¹nān¹te²tu³ Je³su²jah³la² sa²yo²wet1si¹na¹kxai²nān²tu³

ka³li³sa²to³si¹nha²wa². Nxe³si¹na¹jau³su² Txa²wã³sũ³na² sa²nên¹kxi²to³si¹na¹wa². Te²yã¹nxũ³ju³ta² Je³su²jah³lai²na² wãn³txa² wi¹jau³xa² tẽ³sxã³ sxi²jen³ti³nãu³xa² ã³nxai² i²li³je³na² ã³nxai² nxe³si¹na¹tãu³a² Je³su² Kris²tu³jah³lai²na² wãn³txa² wi¹jau³xai²na² sa²kxai³lu² i²yau³xa² wi¹lũ³jau³hũ³na³la². To¹nha²ki³jau³hũ³na³la². Nxe³kxe³su² a²nũ²a² u²lyxau³kxan²ti³ i²nxũ³so¹ai¹nhĩ³nx2na³la². Jã¹nxe³kxe³hũ³nxe² Txa²wã³sũ³na² wãn³txa² i²yau³ũ³si¹na¹tãu³a² a²nũ²a² a²yxõ²ha³kxa¹ jau³jau³xai²na² i²tih³nxain¹si¹nhxai²na¹hẽ³la². 15 Jã¹nxe³jut3su² Txa²wã³sũ³na² a²yen³nãu³a² yã¹nxũ³si¹na¹wa². Ha³nxe²a² wi¹lũ³thõ³xa² yã¹nxe³si¹na¹wa². A²nxe³thõ³thõ³xai²na² sa²kxai³lu² a²nũ²a² a²yxõ²ha³kxa¹ i²nxũ³so¹ain¹te²ju²hẽ³la². Te²yã¹nxe³kxe³hũ³nxe² a²nũ²a² a²yxõ²ha³kxa¹ i²sain¹to³sin¹na³la². Je³su²jah³lai²na² wãn³txa² sa²yxõ²wet1si¹na¹ju³ta² i²sain¹sin¹na³la². Kõ³nxe³ti³ kã³ju³ta² yo³ha² wxa²wa²su¹te²nãu³xa² i²sain¹si¹nha²kxai³ kõ³nxe³ti³ i²yĩ¹li²hũ¹te²nãu³xa² i²sain¹si¹nha²kxai³ nxe³sain¹to³sin¹na³la². 16 Kõ³nxe³ti³ i²yĩ¹li²hũ¹nẽ³te²su² te²a² kõ³tũ³nũ¹hain¹si¹na¹wa². Yxã¹ta¹ kõ³nxe³ti³ kã³ju³ta² yo³ha² wxa²wa²su¹te²nãu³su² te²a² wi¹lũ³nũ¹hain¹si¹na¹wa². Nxe³ju³ta²na¹ ih¹te²ta³ Txa²wã³sũ³na² wãn³txa² wain³txi³ i²yau³ũ³si¹jau³su² hxi²kan¹te²la³ hi³ki³te²la¹xã³? 17 Txa²wã³sũ³na² wãn³txa² yau³ã³li³ti³ i²hen³txi³te²sa²si¹nxa³wa² yen³kxi³te²la³ka³. Yxã¹ta¹ Txa²wã³sũ³na² hi²sen³kxai³lu² i²sa²si¹hã³sa²tũ³kã³txi³su² si¹na¹wa². Nxe³si¹na¹ha²kxai³ e³lxah¹ i²hen³txain¹jah¹lo²nãu³su² nha¹wa², Txa²wã³sũ³na² i²nẽ³lha²kxai³la². Kris²tu³jah³la² ã³nũ²kxi²sa²si¹nha²kxai³ yxau³xai³si¹na¹wa².

Txa²wã³sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² ũh³ti³hit1tẽ³jau³su²

3 1 Nxe²e³kxi²si¹na¹kxai²nãn²tũ³ kwa² i²sa²nên¹kxi²nha²hĩ³nha¹te²la¹xã³? Sa²nên¹kxi²si¹sain¹sin¹txã³na² ũ³hũ¹nx2ti³te²lhxã³ nxe³txã³nxũ³a² ten³sa²hĩ³sin¹te²la¹xã³? Sa²nên¹kxi²si¹sain¹sin¹txã³na² ũ³hũ¹nx2ti³te²lhxã³ nxe³txã³nxũ³a² ten³sa²hĩ³sin¹te²la¹xã³? Nxe²kã³jah¹lo²su² jah³la² i²yah³lxin¹to³hxai¹nhẽ³la². Hai³txi³ jah³la² yãx1si¹nxa³wa². 2-3 A²nũ²a² wãn³txa² ũ³sa²si¹hã³ki³jau³xa² yã¹nx2na³la². Kxã³nhxi¹nai³tã² nxe³te²ju²hẽ³la². A²nũ²a² hxi²ka² a²nũ²a² wãn³txa² ũ³wha²li²te²ju²hẽ³la². Nxe³ka³tũ³ a²nũ²a² ã³xa² hxi²ka² ũ³sa²si¹hã³ki³te²ju²hẽ³la². A²nxe³jau³xai²na² ũ³sa²si¹hã³ki³jau³xan¹txã³na² txah³lxa³ka³lo³su² te²ju²hẽ³la². Nxe³ka³lo³ai²na² tẽ³sxã³ tũ²ta²yau³xa² ũ³wha²li²te²ju²hẽ³la². Kxã³nxai³tã² nxe³te²ju²hẽ³la². Nxe³ju³ta² yã¹nxe³kxe³hũ³sxã³ wãn³txa² i²wxi²ka³txa²lxĩ³si¹sah¹lxin¹jau³su² yã¹yxah³lxĩ³lxa². A²nũ²a² i²li³te²a² i²jau³xa² yã¹yxah³lxĩ³lxa². I²nx2ti³kxai²nãn²tũ³ wain³txi³ yxau²xai³yah³lxin¹ju³ta² i²nx2ti³tu¹wa². I²nx2ti³sxã³ i²ye³kxi²te²nah¹lxĩ¹:

—~ Pau²lah³lai²li² ya²la³tũ³ Sũ³na² i²sa²si¹hã³jah¹lai²la¹xã¹. Kõ³rĩ²to²thĩ³nãn¹tũ³ka³txai²na² a²kõ³nxe³ti³ kã³ju³ta² ã³na¹ha²kxai³ wain³txi³ kã³sxã³ yxau³si¹jau³su² i²yau³ũ³ye²sain¹na³na¹. Nxe²e³kxi²hĩ³nx2na³la². Jã¹nxe³sxã³ Kris²tu³jah³la² hxi²ka² ũ³wha²li²jau³xai²la¹wa². Nxe³sxã³ txai²na¹xai²na² jau³xai²na² ũ³sa²si¹hã³jah¹lo²sa¹wa². Jã¹nxe³jut3sũ³nxe² kã³sxã³ txah³lxa³ka³lo³la² hai³txi³ ũ³wha²li²nxa³wa². Yxã¹ta¹ a²nũ²a² e¹nãu³a¹ ũ³wha²li²la³kxi²na¹wa². Te²yã¹nxũ³sxã³ tũ²ta²yau³xa² tẽ³sxã³ ũ³wha²li²nxa³wa². Yxã¹ta¹ Txa²wã³sũ³na² Yãu³ka³jxah¹la² ka³ten³su² yxau²sa²tẽ³jah³la² hi²sen³su² a²nũ²a² a²e¹nãu³ai²na² i²yau³ũ³nhẽ³jah¹lo²su² na³la².

(2 Koríntios 3.6)

4 Kris²tu³jah¹la² ā³nū²kxi²sxā³
yxau²sa²tē³sī¹na¹ha²kxai³ Txa²wā¹-
sū³na² yxo²i²sī¹na¹wa². Nxe³ha²kxai³
e³kxi¹nx2ta¹wa². 5 Txa²hxi²ka¹na¹-
ju³ta² yū³sa²nxa³wa².

—~Hxi²ka¹na¹xā¹.

Na¹kxai²nān²tu³ ki³ha¹kxi²nha¹-
jau³su² hī³nx2na³la². Txa²wā¹sū³na²
hi²sen³su² i³hxi²kat1ti³hit1sa³-
na²hē³la². 6 A²nxe³jah¹lai²na²
hi²sen³kxai³lu² wān³txa² tah²yau³xa²
i³ye³i³yxo²ka²la¹hū³nyhu¹kxi³-
jau³xa² i³yau¹ū¹nhē³na²hē³la².
Nxe³jau³xai²na² a²nū²a² a²ē¹nāu³ai²-
na² ā³wa²su¹tū¹nhē³jau³xai²la¹wa².
A²nxe³jau³xai²na² a²nū²a² yxo²ha³-
kxa¹ i³yau¹ū³nyhu¹si¹ja³ki³jau³nū³su²
i³hxi²ka¹tē³na²hē³la². Kxā³nxai³-

tān¹jau³xai³tā² wān³txa² yxo²ha³kxa¹ sa²yxo²we¹thxa³ki³sxa³kxai²nān²tu³
ya³lu²ju³ta² so¹lxi³ yū³nē³lhī³nx2na³la². Yxān¹ta¹ wān³txa² tah²yau³xai²li²
yxo²i²ki³kxai²nān²tu³ ka³tē³na² wi¹tāu³la³ yū³ki³tā³la².

7 Mo³se²ah³lu¹ta²na² wān³txu¹ta²na² au³jau³xu¹ta²na² hxi²kan¹ti³ sa²-
yxo²we¹thxa³ki³sxa³jau³xai²la¹wa², wi¹jau³su² kxan²ti³na³. Tah³lxi³ka³lo³a²
tē³sxā³ ū³wha²li¹ta¹hxi²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³te³na¹ Mo³se²ah³lu¹ta²-
na² jau¹xu¹ta²na² so¹hī¹nu¹ta²na² i³ye³ha²te¹ta³lxi³ta¹hxi²ti³ai¹ti²tu³wa².
Nxe³ju³tan¹te²kxa³yā³lhu² a²sa³wi³ha³lxi³su² te²kxai³lu² hxi²kan¹txi³ a²-
ye³na² ten³sa²tā³ain¹ta¹hxi²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa², a²wxi²kin³ti³ton³ju³ta²
kāi²nha²kxai³la². 8 Nxe³kxa²ha³tih³xan²tu³ tah²yau³xa² i³ye³i³yxo²ka²la¹hū³-
nyhu¹kxi³jau³xa² i³yau¹ū¹nhē³ju³tan¹te²kxa³yā³lhu² Sū³na² Yāu³ka³jxah¹la²
nxū²kwāi³yxau³nē³na³la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³yā³lhu² Txa²wā¹sū³nu¹ta²na²
a²wi¹ju³ta² ā²la² kāi²non³ye²ha²kxai³ ā³sen³sai²na³la². 9 Mo³se²ah³lu¹ta²na²
wān³txa² au³hxi²hī¹nau³tēx1tān¹jau³xa² kāin² wxi²kin³ti³ton³khai¹ta¹-
hxi²ti³ai¹ti²tu³wa², hxi²kan¹ti³ sa²yxo²we¹thxa³ki³jau³sxa³kxan²ti³na³.
Nxe³yān¹ta¹ Txa²wā¹sū³na² Yāu³ka³jxah¹la² ā²la² kāin² wxi²kin³ti³ton³na³-
la². Txa²wā¹ko³nxe³ti³ kāi²ki³ju³ta² ā³wa²su¹tē³ju³tan¹te²kxa³yā³lhu² kāin²
wxi²kin³ti³ton³na³la². 10 Jā¹nxe³jut3su² a²wxi²kin³ti³ton³ju³tu¹ta²nān¹ju³ta²
kāin²khai¹nxe³hxi²hī¹nau³tēx1ta² i³kāi²nxa³tot3tā³la². Txa²wā¹sū³na² A²yāu³-
ka³jxah¹la² a²wxi²kin³ti³ton³ju³ta² kāin² ā³sen³sai²na³la². 11 Jā¹nxe³ju³kxai³la¹
Mo³se²ah³lu¹ta²na² wān³txa² ne³ki³son³na³la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³yā³-
lhu² a²wxi²kin³ti³ton³ju³ta² ā³jū¹nxo¹tā³la². Yxān¹ta¹ te²yā¹nxe³jut3sū³nxe²
Txa²wā¹sū³na² Yāu³ka³jxah¹la² nxū²kwāi³yxau³sa²tē³nē³na³la². Nxe³ju³tan¹te²-
kxa³yā³tu³ a²wxi²kin³ti³ton³ju³ta² kāi²non³na³la². Kāin²sa²tē³tu¹wa².

12Nxe³jau³jau¹xai²na² yxo²i²a¹ha²kxai³ wxi²kan¹txi³ e³a¹wa². 13Moi³se²-ah³lu¹tai²na² kãi³hxai²kxau³têx¹ jãx¹l¹s¹nxa³wa². Moi³se²ah³lu¹ta²kxai³lu² l³sa³e² a²nũ³ka³txa² i³ye³kxi²te³lhxã³ ã³tĩ³ain¹kxai²nã²tu³ jah¹lu¹-ta²kxai³lu² wã²la²ka³lo³a² tẽ³sxã³ ũ³yhe³tĩ¹nha²ta¹hxai²ti¹ai²ti²tu³wa². Yxã¹ta¹ ũ³yhe³tĩ¹nhã²nxa³kxai²nã²tu³ i³ye³ha²te¹tẽ³ju³ta² i³jũ¹nxon¹-ju³ta² e³la¹ i²ai¹nhĩ³nx²na³la². 14Nxe³hi¹nã¹te²tu³ txa²wã¹ye³na² wã²la² ũ³yhe³tĩ¹kxi²nha²sxã³ yxau²xai³ki³jut³sũ³nxe² txa²wã¹ẽ¹nãu³ai²na² a³la³kxi²hĩ³ki³sxa³wa². Moi³se²ah³lu¹tai²na² wã³txa² so¹lxi³ ain³kxai¹-nha²kxai³ ã³wa²su¹tẽ³lhĩ³nx²na³wa². Kris²tu³jah¹la² ã³nũ²kxi²sxã³ yxau³hi¹na¹ sa²ye³than²kxi²nha²ki³jut³sũ³sxã³ a³la³kxi²ta³lu²nhĩ³ki³tã³la². 15Jã¹nxa¹in¹ju³ta² Moi³se²ah³lu¹tai²na² wã³txa² i²ain¹ju³tu¹tai²nã¹jau³-xa² i²ai¹nhxai²kxai³ jã¹nxa¹in¹kxai²nã²tu³ a²ye³na² ũ³yhe³tĩ¹kxi²nha²sxã³ yxau²xai³te²hũ³sxã³ a²ẽ¹na² a³la³kxi²ta³lu²nai¹nhĩ³nx²na³wa². 16Te²-yã¹nxe³sxã³ ko³nxe³ti³ kãi³ki³ju³ta² ã³na¹hxa³ki³kxai²nã²tu³ wã²la² sa²sai¹kxi²nha²ki³jut³sũ³nxe² txa²wã¹ẽ¹na² ã³wa²su¹tẽ³tu¹wa². Je³su²-jah³lai²na² wã³txa² yxo²i²ki³sa²kxai³ txa²wã¹ẽ¹nãu³a² ã³wa²su¹tẽ³tu¹wa². Txa²wã¹sũ³na² wã³txa² au³hxai²têx¹tã¹n¹jau³xai³tã² nxe³te³nah¹lxi¹:

—~Moi³se²ah³lu¹tai²na² sa²kxai³lu² Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la² ã³yxo²o³tũ¹kxai²nã²tu³ ũ³yhe³tĩ¹kxi²nha²ka³lo³a³ sa²ye³than²kxi²-nha²ta¹hxai²hẽ¹li¹. Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². 17A²nxe³sxã³ Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lain²txi³ Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³jxah¹lain²txi³ te²ain²txi²na³la². Jã¹nxe³ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na² Yãu³ka³txa² nxũ²kwai³yxau³nẽ³nha²kxai³ ã³wa²sut¹lsxã³ yxau³ki³tã³la². 18Wã²la²ka³lo³a² yen³kxa² i³tĩ¹kxi²ka³lo³a² yã¹nx²na³la². Nxe³ta¹ka³lo³ai²na² sa²than²kxi²kxai²nã²tu³ yen³kxai²-na² e³lxah¹ i²ki³te²jai¹ti²tu³wa². Nxe³kxa² yã¹nxe³sxã³ Je³su²jah³lai²na² wã³txa² yxo²i²te²ki³na¹xai²na² sa²kxai³lu² Sũ³na² a²wi¹ju³ta² e³lxah¹ ũ³-ka¹nha²ye²ki³tã³la². Te²yã¹nxe³sxã³ es³pe²ya²ka³lo³a² i²nha²ki³jut³sũ³nxe² Txa²wã¹sũ³na² a²wi¹ju³ta² e³lah²lxi³ ye²ki³tã³la². Nxe³ki³sa²kxai³ Sũ³na² Yãu³ka³jxah¹lai²li² nxu²kwai³yxau³nũ¹nhẽ³na³la². Nxe³ki³ju³tan¹te²kxa³-yan³tu³ti¹ Txa²wã¹sũ³na² yã¹nxe³ki³tã³la².

Txa²wã¹sũ³na² wã³txa² nũ³kxũ³nha²kxai³ txa²wã¹-
nũ²ai²na² nũ³kxũ³nxa³ha²kxai³ nxe³jau³su²

4 1Jãx¹nha¹jut³su² Txa²wã¹sũ³na² wi¹lhin¹sxã³ thã³ti³la² sa²hau³kot³sa²-sĩ¹nha²kxai³ wa³ka³li³yu³tai²li² Sũ³na² wã³txa² i³hen³txain¹sĩ¹na¹ju³tai²li² nxe³ti³hit¹sa²sĩ¹na¹hẽ³la². Nxe³ti³hit¹sa²sĩ¹ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² nxũ²kwai³-lxũ¹sa²tẽ³nha¹wa². 2Nxe³sa²sĩ¹nha²kxai³ hãĩ³a² ko³nxe³ti³ kãĩ³sĩ¹te²txã³wa². Æu²li²thin¹nha¹ju³ta² kãĩ³sĩ¹te²txã³wa². A²nũ²a² ã³xa² ã³ke³tũ¹sĩ¹te²txã³wa². Txa²wã¹sũ³na² wã³txa² ko³nxe³ti³ yau³xã³lxi³ i³yat³sĩ¹te²txã³wa². Nxe³ha²kxai³ hãĩ¹nxe³sxã³ ya²la³tu³ju³ta² so¹lxi³ o²la³kxi²sĩ¹te²sa¹wa². Nxe³nha¹jut³su² Txa²-wã¹sũ³na² yen³nãu³a¹ wi¹kãĩ³nha¹ju³ta² a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ a³la³kxain¹jau³su² i²sain¹sĩ¹na³la². 3-4Kris²tu³jah¹lai²na² a²wxi²kin³ti³ton³ju³tain²txi³ Txa²wã¹sũ³na²

a²wxi²kin³ti³ton³ju³tain²txi³ nxe²na³la². Nxe³ju³tai²na² Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² wā³nxīn¹jau³xai²na² i³hen³txi³ki³kxai²nān²tu³ txa²wā¹ē¹na² sa²hau³ko³tū¹nhē³-jau³xa² i³hen³txi³ki³tā³la². Ha³lo²a² i³ha³te¹kxi²nē³jut³sū³nxe² Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa²kxai³lu² txa²wā¹ē¹nāu³ai²na² i³la³kxi²ti³hi¹tē³na³la². Nxe³yān¹ta¹ Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² i³hen³txi³ki³sxa³kxai²nān²tu³ a²nū²a² ko³nxe³ti³ i³yī¹li²ju³ta³nū³a² yū³te²nū³ka³txai²na² so¹lxi³ wān³txai²na² Kris²tu³jah¹lai²-na² wān³txa² yū³ai¹nxa³lho³la². A²nxe³tū¹ka³txai²na² sa²kxai³lu² Sa³ta³na²jah¹la² yuh³xan³ko³xai²na² a²sū³nu²su² ki³lxo³nha³jah¹lai²na² hi²sen³su² wā²la² ā³-ye³ti¹jut³sū³nxe² wān³txai²na² sa²no¹te²ju²hē³la², yxo²i²ain¹kxa²yān³txi³sa³.

5 Jā¹nxa¹jut³su² wān³txa² i³yau¹ū¹nx2ti³sī¹na¹jau³xai³tā² hai³txi³ txa²wān³txi³-khai³xa² sa²wxi²ka¹txa²lxi³sī¹nxa³tai¹ti²tu³wa². Yxān¹ta¹ Je³su² Kris²tu³jah¹la² Txa²wā¹hxi²kan¹ta² Si³yxa³jah¹lo²su² ha²kxai³ nxe³jah¹lai²na² wān³txa² so¹lxi³ sa²wxi²kat¹txa²lxi³sī¹na¹tai¹ti²tu³wa². Hai³txi³ wxa²hxi²kan¹jah¹lo²su² sī¹nxa³wa². Kwa² wa³kon³kxi¹nx2ti³sī¹na¹wa², Je³su² Kris²tu³jah¹la² a²nū²kxi²sxā³ yxau³nha¹-ha²kxai³la². 6 A²kxā³nxu¹tai²na² Txa²wā¹sū³na² wān³txi³kxai³lu¹ e³kxi²te³nah¹lxi¹:

—~Ka³nxah³ju³ta² i³ha³te¹tu¹wi¹. Nxe³ta¹hxi²ti³ai¹ti²tu³wa². A²nxe³jah¹-lain²txi³ txa²wā¹ē¹nāu³ai²na² i³ha³te¹tū¹nhē³jah¹lain²txi²na³la². Txa²wā¹sū³na² wxi²kin³ti³ton³ju³ta² a³la³kxi²nū¹nhē³te³lhxā³ txa²wā¹ē¹na² i³ha³te¹tē³na³la². Txa²wā¹sū³na² wxi²kin³ti³ton³ju³tai²na² Kris²tu³jah¹la² wxi²kin³ti³-ton³ju³tain²txi²na³la². Nxe³sxā³ Kris²tu³jah¹lai²na² wxi²kin³ti³ton³ju³ta² i²ki³kxai²nān²tu³ Txa²wā¹sū³na² wxi²kin³ti³ton³ju³ta² i²nūn³ki³tā³la².

7 Txa²wā¹sū³na² wān³txa² i³yau¹ū³sī¹na¹jau³su² Txa²wā¹sū³na² hi²sen³kxai³-lu² i³hxi²kat¹lsa²sīn¹na²hē³la². Nū³kxūn³sa²sīn¹nxa³kxan²ti³ Sū³na² wān³txa² i³yau¹ū³sīn¹to³ha¹wa². Nxe³sxā³ Txa²wā¹sū³na² nū³kxūn³ju³ta² a²nū²a²nāu³xa² i³yau¹ū³sī¹hai¹na¹jau³su² nū³kxū³nxa³ju³ta² yū³sī¹na¹wa². Kwa³ta³lē³na² kxīh³-nxe¹nhū³sī¹na¹wa². Txa²wā¹sū³na² so¹lxi³ nū³kxūn³jah¹lai²la¹wa². Nxe³sxa³ Sū³na² wān³txa² i³yau¹ū³sī¹sī¹na¹jau³su² wxi²kan¹txi³ i³ye³ti³hit¹lsa²sīn¹na³la².

8 A²nū²a² ā³xa² ye³ka³lxa¹txi³ ā³sa²ki³wa³ti³kxi²sxā³ khāuh³lxa³ti³sain¹kxan²-ti³ hai³txi³ ā³nhi²kat¹lsa¹nxa³hē³la². Wā³wā³ta³kxi²nha¹to³ha¹kxan²ti³ hai³txi³ yxo²i²a¹ju³ta² ā³na¹la³kxi²nha²nxa³hē³la². 9 Ko¹ko¹sain¹tū³ka³txa² ka³lxa¹-khai¹xain¹kxan²ti³ hai³txi³ txa²ya³lxa² hxa³kxi²sa²nxa³hē³la². Ī³yīx¹tot³Ssxā³ ā³na¹sain¹to³kxan²ti³ hai³txi³ ya³lu²sa²nxa³hē³la². 10 Je³su²jah³la² ya³lu²-kxi²nē³ju³ta² i³yau¹ū³ai¹na¹ha²kxai³ a³lan²ta² hāi¹nxe³ti³xa¹ su²lhā³te³lhxā³ sain¹to³nha²hē³la². Yxān¹ta¹ Kris²tu³jah¹la² ka³ten³su² i³sa²yxa³si¹jah¹lai²nān²-tū³ i³hxi²kat¹lsa²ju³ta² i²sai¹nha²kxai³ hai³txi³ hxi²kan¹txi³ su²lhā³sai¹nxa³hē³la².

11 Je³su²jah³la² yxo²i²ai¹nxa³tū³ka³txai²na² sa²kxai³lu² Je³su²jah³lai²na² wān³-txa² i³yau¹ū³ai¹na¹ju³ta² te³nai¹nxa³wa². Nxa¹nxa³ha²kxai³ su²lhā³sain¹ju³ta² so¹lxi³ o²la³kxi²sain¹na³la². Nxe³yān¹ta¹ Kris²tu³jah¹la² i³hxi²kat¹lsa²ju³ta² i²sain¹na³la². Nxe³sxā³ Txa²wā¹sū³na² i³ye³kxi²sa²te³nah¹lxi¹:

—~Khāuh³lxa³txi³nxain¹tu¹wi¹. Nxain¹tāu³ān²tu³ta¹ i³nxū²kwai³lxū¹txi³nxa²ha¹-tu¹wi¹. Nxe³nxa²ha¹kxai²nān²tu³ nxe³na¹ju³ta² i²ain¹tu¹wi¹. Jā¹nxe³nxa²ha¹ju³tai²li² wain³na³li¹. Txa²wā¹sū³na² nxe³sa²to³nha³la². 12 Nxe³ha²kxai³ Je³su² Kris²tu³jah¹-

lai²na² wã³txa² i³yau¹ũ³nx2ta¹ha²kxai³ khãuh³lxa³txi³nha²sxã³ ya³lu²na¹ju³ta³nũ³a² yũ³khai¹nx2na³la². Nxe³nha¹ju³tai²nã¹ta¹kxa²ya³lhu² khãuh³lxa³txi³nha¹ha²kxai³ wxa²e¹nãu³ai²na² ka³te³na² wi¹tãu³la³ yũ³sxã³ yxau³yah³lxi¹lxa².

¹³A²kxã³nxax² Txa²wã¹sũ³na² wã³txa² ũ³wha³li¹ta¹hxai²hẽ¹la².
 Ũ³wha³li¹te³nah¹lxi¹:

—~Txa²wã¹sũ³na² wã³txa² yxo²i²a¹wi¹. Nxa¹ha²kxai³ jau³jau¹xai²na² i³yau¹ũ³-jah¹lo²sa¹wi¹. Nxe³ta¹hxai²hẽ¹la². Te²u¹jã¹nxũ³na¹ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na² wã³txa² yxo²i²a¹ha²kxai³ jau¹xain²txi³ i³yau¹ũ³jah¹lo²su²nũ³na¹wa². ¹⁴Nxe³na¹ha²kxai³ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² Je³su²jah³la² Txa²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lo²su² ha²kxai³ nxe³jah¹la² sa²kxai³lu² a²kxã³nxax² ka³ten³su² i³sa²yxau³xi²si¹ta¹-hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³kxa² yã¹nxe³sxã³ kã³nãu³a¹ Je³su²jah³la² ka³ten³su² i³sa²yxau³xi²ti³hit¹lsa²nũ³tu¹wa². Nxe³sa³kxai²nã²tu³ txai²na² wxa²nũ³ka³txai²na² nxe³sxã³ a³sa²so¹xi²nẽ³lhxã³ a²yxau³ju³khai³xa² ũ³h³wxe²xai³nẽ³tu¹wa². ¹⁵Jã¹nxa¹jut3su² khãuh³lxa³ti³-hit1sa²ju³tai³tã² i³yau¹ũ³nx2ti³jau³xai²la¹wa², nũ³kxũ³sxã³ yxo²i²si¹nx3ti³jau³sa³. Nxe³kxai²nã²tu³ Txa²wã¹sũ³na² thã³ti³la² a³lxi²nẽ³kxe³su² txa²wã¹nũ³ka³txi³-ki³na¹xai²na² a³ka³lxa¹ton³sxã³ thã³ti³la² a³lxi²nẽ³tu¹wa². Nxe³nẽ³kxai²nã²tu³ Txa²wã¹sũ³na² sa²nẽ³n¹kxi²yah³lxin¹ju³tai²li² a³kã²non³khai¹tu¹wa². Nxe³kxai²-nã²tu³ta¹ Txa²wã¹sũ³na² wxi²kin³ti³ton³ju³tai²li² a³kã²non³nũ³tu¹wa².

Yxo²i²nha¹kxe³su² ka³ten³ti³ yxau³xai³ki³jau³su²

¹⁶Jã¹nxe³jut3su² yxo²i²ki³ju³ta² hxi²tha²on³ki³sxa³lho³la². Txa²wã¹-sĩ³na² ko³nxe³ton³nẽ³kxan²ti³ txa²wã¹wi¹tãu³a² a³lan²ta² hã¹i¹nxe³ti³xa¹ a³ta²ho³tẽ³na³la². ¹⁷Jã¹nxe³ju³kxai³lu¹ khãuh³lxa³tẽ³nha²ki³ju³ta² kã²-nxa³wa². Kxã³nãu³a¹ nẽ³ki³son³tu¹wa². Nxe³tãu³a¹ Txa²wã¹sũ³na² a²wxi²kin³ti³ton³ju³ta² nxe³ti³hi¹tẽ³ju³tai²li² yxau²sa²tẽ³si¹nhẽ³tu¹wa². ¹⁸Nxe³ki³sa²kxai³ yen³kxa² txa²wã¹yen³na² i²ki³kxa² ten³sa²tã³sxã³ i²sxã³ yxo²kwã³in³ki³sxa³wa². Yxã¹ta¹ hxi²kan¹txi³ i²ki³sxa³kxa² yxo²kwã³in³ki³-tã³la². Nxe³sxã³ i²ki³ki³ai²na² kxã³su² yxau²xai³te²sxa³yu²hẽ³la². Yxã¹ta¹ hxi²kan¹txi³ i²ki³sxa³kxa² a²la² kã³su² yxau²sa²tẽ³tu¹wa².

5 ¹Txa²wã¹nũ²a²nãu³ai²na² sxi²hũ³na³la². Sxi²hai²li² ti³non³kxai²nã²tu³ sxi²ha² txa²hi³na² wẽ³non³te³lhxã³ txon³ki³te²jai¹ti²tu³wa². Te²ya¹nxe³-ki³hũ³nxe² txa²wã¹nũ²ai²na² hi¹na² hin¹te²ki³na¹xai²na² yah³lon¹nẽ³tu¹wa². Yah³lon¹sxã³ ya³lu²ki³kxai²nã²tu³ nũ¹ka³na¹ oh³nãu³a¹ Txa²wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² tah²sĩ³na² sa²ta²lho³tẽ³tu¹wa². Wã²nxũ¹ we¹tẽ³tu¹wa². Nxe³-nẽ³kxai²nã²tu³ hai³txi³ sĩ³n³khon³ti³nẽ³ju³ta³nũ³la³ yũ²nxa³lho³la². Hã¹i¹sxã³ wi¹yxau³sa²tẽ³ki³tu¹wa², oh³xan¹ko³nãu³a¹sa³. ²Nxe³ha²kxai³ oh³xan¹te²a² a²sĩ³na² sa²wẽ³not3sa²ju³ta³nũ³a² wah³nxe³khaix1na¹wa². Yxo²kwã³in³sxã³ wah³nxe³na¹wa². ³Nxe³ha²kxai³ oh³xan¹te²a² a²sĩ³khai³nũ³a² sa²wẽ³-not3sa²ju³ta³nũ³a² yũ³hi¹na² yuh³xan¹ta³sĩ³khai³su² na¹ju³ta² yũ²nxa³lho³la². A²yãu³ka³txi³khai³xa² so¹lxi³ nũ¹he¹ju³ta³la³ yũ²nxa³lho³la². Oh³xan¹te²a² a²sĩ³na² txah²sĩ³na² sa²wẽ³not3sa²ju³ta³nũ³a² yũ³tu¹wa². ⁴Jã¹nxa¹ha²kxai³

ti¹a² yxau²xai³la¹tāu³a² yuh³xan¹ta³sī³na² sī³nxe³sxā³ yxau²xai³la¹tāu³a² āin²ta³kxi²nha²sxā³ wahx3na¹wa². Khāuh³lxa³txi³khaix1nha²sxā³ yxau²xai³-la¹ha²kxai³ āin²ta³kxi²nha²sxā³ wahx3na¹wa².

—~Txa²sī³khai³xa² ā³na¹a¹tū¹xā¹. Nxe²nxa³wa². Yxān¹ta¹:

—~Oh³xan¹ta² sī³na² so¹lxi³ ā³wē³no³ta¹tū¹xā¹. Nxa¹nha²wa². Te²-yā¹nxe³sxā³ ka³te³na² wi¹tāu³a² sa²kxai³lu² yuh³xai²nān¹ta³ko³xai²na² sī³nai²na² sa²sai¹kxa²hxat3tē³tu¹wa². 5Txa²wā¹sū³na² hi²sen³kxai³lu² txah²sī³na² wē³no³tē³sīn³nū³a² āu¹la³kxi²sa³na²hē³la². Jah¹lain²txi³ Txa²-wā¹sū³na² Yāu³ka³jxah¹la² ū³hū¹sa³na²hē³la². Txa²wā¹sī³na² tah²sī³na² ū³hū¹sa²ju³ta² ya²la³tu³ a³la³kxi²si¹nhē³jau³nū³ai²la¹wa².

6Nxe³kxan²ti³ ya³lo³txi³khaix1sxā³ yxau²xai³lhxā³ wah³nxe³na¹-wa². Yuh³xai²na² yxau²xai³la¹tāu³a² yuh³xan¹ta³sī³na² sīn³nxe³ha¹ju³ta² yxau²xai³la¹ju³tai²na² Txa²wā¹sū³na² yxau³tāu³a² un²ta³kxi²na³la². Nxe³-kxa²ha³ta³nxān²ti³ ya³lo³txi³khaix1sxā³ yxau²xai³lhxā³ wah³nxa¹wa². 7Nxe³ha²kxai³ yxo²i²nha¹ju³tai²na² so¹lxi³ yxau²xai³la¹wa². Hai³txi³ txa²ye³-na² i²a¹ju³ta² yxau²xai³nxa³wa². 8Nxe³ha²kxai³ ya³lo³txi³khaix1sa³nha²wa². Yuh³xan¹ta³sī³na² sīn³nxe³ha¹ju³ta² ā³na¹sxā³ ā³tū¹kxi²nha²ti³ten³sa³-nha²wa². Na¹kxai²nān²tu³ nxe³hī¹na² Txa²wā¹sū³na² yxau³ju³ta² ai³sxā³ yxau²xai³la¹ju³ta² so¹lxi³ ten³sa³nha²wa². 9Yxān¹ta¹ kwa²hāi¹nxe² i³ka³lih³-sa²ju³ta² ten³sa²nxa³nha²wa². Txa²wā¹sū³na² i³ka³lih³kxi²na¹ju³ta² so¹lxi³ ten³sa³nha²wa². Ti¹ai²na² yuh³xan¹ta³sī³na² sīn³nxe³sxā³ yxau²xai³ta³nxa² oh³nāu³nū¹ka³na¹ yxau²xai³ta³nxa² i²li³je³na¹ yxau²xai³la¹kxan²ti³ Txa²-wā¹sū³na² i³ka³lih³kxi²na¹ju³ta² so¹lxi³ ten³sa³nha²wa². 10Nxe³ha²kxai³ kā³nāu³a¹ Kris²tu³jah¹la² yen³nāu³a¹ ā³ka¹nha²ye²ki³tu¹wa². Ā³ka¹nha²ye²-ki³tāu³a¹ o²la³kxi²ki³ju³ta² i²li³nē³tu¹wa². Nxe³ki³kxai²nān²tu³ wi¹jut3su² ta³nxa² ko³nxe³jut3su² ta³nxa² a³ya³txi²xai³nē³tu¹wa². Yuh³xan¹ko³xai²na² yxau³ki³tāu³a² o²la³kxi²ki³ju³ta² yo³ha² a³ya³ti³nē³tu¹wa².

Txa²wā¹sū³na² a²ya³lhu²ti³hi¹tē³jau³su²

11Nxe³ha²kxai³ Txa²wā¹sū³na² yen³nāu³a¹ o²la³kxi²ki³kxa² yo³ha² a³ya³ti³-nē³ju³ta² yū³ki³sa²kxai³ Txa²wā¹sū³na² o²nē³na³la². Nxe³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² Kris²tu³jah¹la² yxo²i²si¹jau³su² a²nū²a² a²yxoh³ka¹ i¹hen³txi²ai¹na¹wa². Nxe³na¹-ju³tai²li² wain³txi³ kāi³ye²nha¹kxe³su² Txa²wā¹sū³na² yen³nāu³a² e³lxah²lxī²na³la². Te²yā¹nxe² wxa²yen³nāu³a² e³lxah²lxī²ye²nūn³te²si³lxī²na³la². 12Nxe³na¹ha²kxai³ txi²na² sa²kxai³lu² wi¹kāi³a¹ju³ta² yxo²kāin²txi³ i³ye³xa³lho³la². Nxe²nxa³ha²kxai³ Sū³na² i³kaix1so¹tū¹ka³txi³su² ki³lxo³te²nāu³xa² i³lxa³thi¹na¹nxa³wa². Wān³txa² wi¹le³kxi²nū¹hain¹jau³xa² so¹lxi³ yxo²kwai³no³tain¹na³la². Yxān¹ta¹ Sū³na² wān³txa² au³txi³ a²ē¹nāu³ai²na² i³sa²hē²txa³lxai¹nxa³wa². A²nxe³tū¹ka³txi²li² wxā³nūh¹-nx2tain¹kxai²nān²tu³ au³txi³ a²ē¹nāu³ai²na² i³sa²hē²txa³lxī³ju³ta² i²ai¹nxa³ha²kxai³ ko³nxe³te²lot3sain¹ta¹hē¹la². Nxain¹kxai²nān²tu³ wain³txi³ kāi³si¹na¹ju³ta² i³ye³sxā³ i³wa²lū³xain¹yah³lxin¹kxai²nān²tu³ ko³nxe³ti³ kāi³ain¹ju³ta² e³lxah²lxī³ i³yau¹ū³-ain¹yah³lxī³nxa¹lxa². 13A²nxe³tū¹ka³txi²na² a²ha³tū³xai²na² wān³txi³kxai³lu¹:

—~Pau²lah³lai²li² wen¹te²hũ³jah¹lai²la¹wi¹. A²hoh³lxi³su² nxa³wi¹. Nxain¹jau³su² ta¹hē¹la². Nxe³to³ta¹ wen¹te²hũ³jah¹lo²sa¹kxan²ti³ Txa²wā¹-sũ³na² a²ten³jau³su² kái³a¹wa². Jā¹nxe³sxā³ tũ¹ka³txai²na² wxa²nũ³ka³txi³ã³xai²na² ā¹ha² ha³tih³xai²na² wān³txi³kxai³lu¹:

—~Pau²lah³lai²li² kheh¹khai¹nxe³ha²kxai³ a²nũ²a² ā³ke³tũ¹ain¹na³li¹. Nxain¹jau³-su² ta¹hē¹la². Nxe³ain¹kxan²ti³ wā²nxũ¹ o²la³kxin²nxa³wa². Hxi²nũ¹nx2ti³te³lhxā³ o²la³kxi²na¹wa². 14Kris²tu³jah¹la² a³lxi²nē³ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² ā³wa³kxēn³ta³sxā³ yxau³kĩ³tā³la². Nxe³sxā³ a²nũ²a² ka³na³ka³na³jah¹la² so¹lxi³ nxe³te²a² hi²sen³su² a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ ya³lu²kxi²nũ¹nē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³ju³tan¹te²kxa³-ya³lhu² a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ ya³lu²te²lo³tē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². 15Nxe³ha²kxai³ a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ ya³lu²kxi²nũ¹nhē³lha²kxai³ hai³txi³ wā²nxũ¹lxi³sxā³ o²-la³kxi²nē³ju³ta² so¹lxi³ yũ³hĩ³kĩ³sxa³wa². Yxān¹ta¹ ya³lu²kxi²nũ¹nhē³jah¹la² so¹lxi³ yxau³nxũ¹hĩ³kĩ³tā³la². A²nxe³jah¹lai²li² ya³lu²kxi²nũ¹nē³lhān²ka³tu³ hā²wxān³txa³ Txa²wā¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² ka³ten³su² i³sa²yxau³xi²ti³hi¹ti¹nhē³-ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa², txa²wā¹ē¹nāu³ai²na² wxa²wa²su¹tē³te³lha³ka².

16Nxe³ha²kxai³ nxe³hĩ³nān¹te²tu³ yuh³xai²nān¹jah¹la² yā¹nxe³sxā³ a²nũ²-a² te²li² a³la³kxi²ju³ta² i³yĩ¹lin²nxa³lho³la². A²kxā³nxa² te²yā¹nxe² Kris²tu³jah¹la² i³yĩ¹li²ha¹hē³la². Yxān¹ta¹ hi¹nai²li² nxe²nxa³lho³la². 17Nxe³sxā³ Kris²tu³jah¹-la² ā³nũ²kxi²sxā³ yxau³xai³kĩ³kxai²nān²tu³ txa²wā¹ē¹nāu³ai²na² tah¹lo³tē³na³la². Nxe³hĩ³nān¹te²tu³ kō³nxe³ti³ kái³sxā³ yxau³xai³kĩ³ju³tai³tā² ā³na¹kĩ³tā³la². Ha³lo²a² tah²lxi³ sa²wē³no³tũ¹nhē³na³la². 18Txa²wā¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² we¹tē³jah¹lai²la¹-wa². We¹tē³te³na¹ Kris²tu³jah¹la² a²hxi²ka² sa²ta²lho³tē³na²hē³la². A²kxā³nxai³tā² a²kō¹kō¹su² kĩ³tai¹ti²tu³wa². Nxe³kĩ³kxan²ti³ sa²ta²lho³tē³lhi¹nai²na¹ a²ya³lhu²-ti³hit¹tē³na³la². Nxe³kxa²yu³su² Sũ³na² ko¹ko¹nũ³ka³txa² i³sa²si¹hā³kxi²nē³na³la². I³sa²si¹hā³kxi²nē³lha²kxai³ Kris²tu³jah¹la² ya³lxi²hain¹kĩ³ju³ta³nũ³a² i³hen³-txain¹te³lhxā³ kwa³na³nē³na³la². 19I³sa²si¹hā³kxi²nē³ju³xa²sa¹, Kris²tu³jah¹la² ā³nũ²kxi²sxā³ yxau³xai³lain¹kxai²nān²tu³ Txa²wā¹sũ³na² ya³lxi²ti³hi¹tain¹tu¹wa². Nxain¹kxai²nān²tu³ kō³nxe³ti³ kái³ain¹ju³ta² yxo²ha³kxa¹ ne³wā²na³kxi²ti³hi¹tain¹-tu¹wa². Nxa²ha¹te¹ txai²na¹xai²na² nxe³ti³hit¹lsa²te³nah¹lxi¹, a²nũ²a² yxo²ha³kxa¹ i³yau¹ũ¹hai¹na¹ju³ta² ten³si¹hain¹jau³su² kwa³na³sa³na²hē³la².

20Kris²tu³jah¹la² i³sa²si¹hā³sa³ha²kxai³ i³ye³kxi¹nx2ta¹wa². Txa²wā¹sũ³-nu²khai³xa² i³ye³kxi¹nx2ti³kxa² yā¹nxe² e³kxi¹nx2ta¹wa². Txa²wā¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² ā³ya³lxi¹nx2ti³te³lhxā³ nx2na³la². Sa²yo²ā³ah¹lxi³txa³hē¹la². 21Nxe³sxā³ Kris²tu³jah¹la² kō³nxe³ti³ kái³ti³hex¹ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tu³wa². Nxe³kxan²ta² Txa²wā¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² kō³nxe³ti³ kái³kĩ³kxa² yo³-ha² so²hxa³kxi²nē³jah¹lo²su² ti³hi¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa², Kris²tu³jah¹la²sa³. Nxe³ha²kxai³ txa²wā¹kĩ³na¹xai²na² sa²kxai³lu² Kris²tu³jah¹la² a²nũ²kxi²sxā³ yxau³nũ¹kĩ³kxai²nān²tu³ Txa²wā¹sũ³na² yen³nāu³a¹ wain³te²lo³tē³na³la².

6 1Jā¹nxe³jut3su² Txa²wā¹sũ³na² ya³lxi²nũ¹sa²sĩ¹na²hē³la². Nxe³-nũ¹sa²sĩ¹nha²kxai³ Sũ³na² a²wa³ka³la² wa³kon³kxi²si¹na¹wa², i³hxi²kat¹lsa²si¹nha²kxai³la². Nxe³sa²si¹nha²kxai³ wxāi²kxai³ Txa²wā¹sũ³na²

kāin² thāi³ti³la² a³lxi¹nx2ti³ju³ta² kwa² ā³na¹yah³lxi³txa³hē¹la². 2Nxe³yah³-lxi¹nha²kxai³ Txa²wā¹sū³na² wān³txa² ain³kxi¹jah³lxi³hē¹la². Nxe³te³nah¹lxi¹:

— Wi¹li²nx2ti³tāu³a² ain³kxi¹nx2ta¹wi¹. Nxe³ha²kxai³ ā³non²ta³kxi¹nx2ta¹-je³nāu³wa³kxa² wxa²ko³nxe³ti³ kāi³yah³lxin¹ju³ta² ā³wa²su¹txa²lxa¹wi¹.

Txa²wā¹sū³na² nxe³tah¹hxai²hē¹la². Nxe³ha²kxai³ wi¹lain³kxi²sah¹-lxi³hē¹la². Hī¹na¹ Txa²wā¹sū³na² ā³non²ta³kxi¹nx2ti³ju³ta² yū²na³la².

Wxa²ē¹nāu³ai²na² sa²wa²su¹txa²lxi³ju³ta² hī¹na² yū²na³la².

3Jā¹nxe³jut3su² ha²kxai³ ko³nxe³ti³ o²la³kxi³na¹ju³ta² a³ya³ti³kxa²yan³txi³su²wi¹ju³ta² so¹lxi³ kāi³a¹wa². Nxe³ha²kxai³ Txa²wā¹sū³na² wān³txa² i³wā³wā³txi²-si¹hai¹na¹ju³ta² ten³sa²nxa³nha²wa². 4Ha³lo²a² i²li³ju³ta² i³ha¹txi²na¹kxai²nān²tū³Sū³na² wān³txai²na² so¹lxi³ wain³txi³ sa²yo²we¹ti³ten³sa³nha²wa². Nxe³na¹-ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² Sū³na² sa³wit3su² ye²na¹kxe³su² i²kxi¹xi²sah¹lxin¹tu¹wa².

Ha³lo²a² i²li³ju³ta² wi¹tā³nxa² ko³tā³nxa² nxe³ju³ta² nxe³kxauh²sa³kxai²nān²-tū³ya³lo³txi²sa³nha²wa². A²nū²a² sa²kxai³lu² Sū³na² wān³txa² sa²yo²ā³te²a² nxe³te²a² sa²kxai³lu² kon³ton³kxi²sai¹nha²kxai³, txa²wa³ka³la² sa³te¹ju³ta³-lot3sa³ha²kxai³, ha³lo²a² hxi²kan¹sa²nxa³kxe³su² hxi²kau³kaut3sa³ha²kxai³,

Nxe³sa³kxan²ti³ ya³lo³txi²sa³nha²wa². 5Kāin² i³wai¹tsai¹nha²kxai³ ye³ka³lxa¹txi³sxi²ha² kan²thi³na² ū³ti¹kxi²sai¹nha²kxai³, a²nū²a² ko³nxe³thin¹tū³ka³txa² ā³-nha¹nha³kxi²sai¹nha²kxai³ khāuhx3sai¹nha²kxai³ nxe³sain¹to³hxai²na²hē³la².

Te²yā¹nxe³sxā³ Txa²wā¹sū³na² wa³ka³la² wa³kon³sxā³ hxi²tha³khaix1sa²to³-ha²kxai³ wa³ka³lai²li² kāi³a³lan²to³ha¹ha²kxai³ he³ja³lut2sa²to³ha²kxai³ nxe²yxau²xai³lhxai²na¹hē³la². 6Wi¹lhin¹sxā³ kāi³a¹ha²kxai³ Txa²wā¹sū³na² wa³ka³la²e³la¹ kāi³a¹wa². Txa²wā¹sū³na² wān³txa² wi¹jau³xa² wxi²kan¹txi³ i³hen³txi³-na¹wa². Ya³nān³ta³ki²la²sxā³ o²la³kxi²na¹wa². A²nū²a² yo²ha³kxa¹ thāi³ti³la² ā³non²ta³kxai¹na¹wa². Txa²wā¹sū³na² Yāu³ka³jxah¹la² nxū²kwai³yxau³sa²na³-la². Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² yo²i²tū³ka³txa² yo²ha³kxa¹ a³lxi²nyhu¹a¹wa².

7Txa²wā¹sū³na² wān³txa² so¹lxi³ ya²la³lyau³xa² so¹lxi³ i³hen³txi³na¹wa². Txa²-wā¹sū³na² i³hxi²kat1sa³na²hē³la². I³nu³kxūn³ti³sa³na²hē³la². Nxe³sa³ha²kxai³so³ta²to² te²hū³na¹wa². Nxe³tū³ka³txai²na² sa²kxai³lu² ha³lo²a² ha³nxe³lxi³ju³ta²i³ha¹txain¹kxai²nān²tū³ nū³kxūn³txi³ he¹kxi² wai³nxa³ju³ta² i²ain¹kxai²nān²-tū³ sa²wai³kxi²te³lhxā³ o²la³kxi² nxain¹te²ju²hē³la². Te²a² yā¹nxe³jut3sū³nxe²Txa²wā¹sū³na²i²li² i³hxi²kat1sa³ha²kxai³ ko³nxe³ju³ta² ā³na¹la³kxi²la² nxe² sa²te³-a¹wa². Nxe³ha²kxai³ a²wi¹ju³ta² so¹lxi³ sa²wai³kxi²so¹na¹wa². 8A²nū²a² i²li³te²a² sa²nēn¹kxi²sain¹tā³nxa² sa²yo²ā³tā³nxa² nxe³sa³kxan²ti³ Txa²wā¹sū³na² sa²yo²-ā³nxa³wa². Te²yā¹nxe² ko³nxe³ti³ e³kxi²tā³nxa² wi¹le³kxi²tā³nxa² nxe³sa³kxan²ti³Txa²wā¹sū³na² sa²yo²ā³nxa³wa². Jā¹nxe³sxā³ ya²la³lyau³xa² so¹lxi³ e³a¹kxan²ti³:

— Jah¹lai²li² a²nū²a² ā³ke³tū¹jah¹lai²la¹wi¹. Nxe² ki³ha¹kxi²sain¹sxā³nxe³sain¹toh³na³la². Nxe³sain¹kxan²ti³ Txa²wā¹sū³na² sa²yo²ā³nxa³wa².

9Tū¹ka³txa² a²ha³tih³xa² i²sai¹nxa³hē³la². Yxān¹ta¹ nū³ka³txi³ ā³xa² i²sain¹-na²hē³la². A²ha³tih³xai²na² ya³lu²ye²na¹ju³ta² i²sain¹na²hē³la². Yxān¹ta¹ka³ten³su² yxau³ye¹nx2ta¹ta¹ti²tu³wa². Khāuh³lxa³ti³sain¹kxan²ti³ hai³txi³ya³lu²nxa³hē³la². 10I³āin²ta³kxi²sain¹kxan²ti³ au³txi³ ka³li³sa³nha²wa².

Yen³kxi³khai³xa² yū³sa²nxa³kxan²ti³ oh³xai²nān¹ta² yen³kxa² ũ³hū¹-
sa²kxi³sa¹wa², Txa²wā¹sū³na² ũ³yhe³wāx3sa²ju³ta²sa³. Yen³kxi³khai³xa²
yū³sa²nxa³kxan²ti³ nū¹ka³na¹ oh³xai²nān¹ta² yen³kxa² yū³khai¹na¹wa².

11 Ko³rīn²to²thī³na² yxau³yah³lxin¹te² ī³nxa² txa²wā³tā³syah¹lxi¹lxa².
Nxe³jah³lxi³wxa². E³la¹ e³kxi¹nx2ta¹wa². A³lxi²khai¹nxe³nx2ta¹nha²wa².
12 Txa²e¹nāu³ai²na² au³txi³ a³lxi¹nx2ta¹ju³ta² ũh³wxe³nūh¹nx2ta¹-
nha²wa². Jā¹nxe³sa²sxā³ wxāi²na² sa²kxai³lu² a³lxi²syah¹lxin¹ju³ta²
ūh³wxe³nū¹syah¹lxa³lxa². 13 Txa²wē³ha³lxa² yā¹nxe² e³kxi¹nx2ta¹wa². A³-
lxi¹nx2ta¹kxai²yā¹nxe² a³lxi²sah¹lxi³hē¹la².

Yxo²i²xa³te²la³ ā³ya³lxi²kī³jau³su²

14 Txa²wā¹sū³na² wān³txa² yxo²i²xa³te²a² ā³ya³lxi²nyhu¹ah³lxi³txa³hē¹la².
A²nū²a² wain³txi³ kī³te²na² ko³nxe³ti³ kī³te²na² nxe³sxā³ ya³lxi²nyhu¹sxā³
yxau³te²sxa³yu²hē³la². Te²yā¹nxe³sxā³ a²nū²a² ha²te¹ta² a²wa³kxēn³yah³la²
ka³nxah³ta² a²wa³kxēn³yah³la² nxe³sxā³ hxi²kan¹txi³ ya³lxi²nyhu¹sxā³ ai³te²sxa³-
yu²hē³la². 15 Te²yā¹nxe³sxā³ Kris²tu³jah¹la² sa²kxai³lu² Sa³ta³na²jah¹la² sa²kxai³lu²
hxi²kan¹txi³ ya³lxi²nyha¹te²sxa³yu²hē¹la². Kris²tu³jah¹la² wān³txa² yxo²i²jah¹-
lai²na² a²e¹nān¹jau³xa² ha³na³ka³lxi³ni² yxo²i²xa³jah¹lai²na² a²e¹nān¹jau³la³
ha³na³ka³lxi³ni² nxe³te²ju²hē³la². 16 Txa²wā¹sū³na² sxi²ha² ā³wi¹hain¹to³te²a² ha³-
na³ka³lxi³nha²kxai³ Txa²wā¹sū³nu²su² ki³lxo³nxe³te²a² sxi²ha² ā³wi¹hain¹to³te²a²
ha³na³ka³lxi³nha²kxai³ te²ju²hē³la². Nxe³sxā³ yxo²i²kī³tū³ka³txi³kī³na¹xai²na²
sa²kxai³lu² Txa²wā¹sū³na² sxi²ha² ka³ten³su² thī³nūh³kī³tā³la². Nxe³sxā³ Txa²wā¹-
sū³na² sa²kxai³lu² e³kxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². E³kxi²te³nah¹lxi¹:

—~Tū¹kā³txai²na² ya³lxi²hain¹sxā³ nxū²kwai³yxau³ai¹na¹tu¹wi¹.

Na¹kxai²nān²tu³ A²sū³nu²su² yai¹na¹tu¹wi¹. Nxe³te²nāu³xa² Txa²-
sa³wi³ha³lxi³su² ti³hi¹tai¹na¹tu¹wi¹.

Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². 17 Te²yā¹nxe³jau³xa² Ju³te²a² nū³kā³txu¹tai²na²
a²ne³nxē³na² āh¹e³te³nah¹lxi¹:

—~Yxo²i²xa³tū³kā³txai²na² kī³hxai²kxai³ jā¹xah³lxi³tā³lxi¹.

Ko³nxe³ju³ta² wxa²wxai³yah³lxi³txa³hē¹li¹. Wxa²wxai³yah²lxan³-
kxai²nān²tu³ wi¹lhin¹sxā³ i²nx2ta¹tu¹wi¹.

18 Wi¹lhin¹sxā³ i²nx2ta¹kxai²nān²tu³ wxa²wi³nu²su² ye¹nx2ta¹tu¹wi¹.

Nxe³sxā³ txa²wē³ha³lxi³lot3txa²lxa¹tu¹wi¹. Txi²na¹xai²na² Sū³na² nū³-
kxūn³khai¹nx3sxā³ A²si³yxau³kah³lo²na¹xai²na² e³kxi¹nx2ta¹wi¹.

Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

7 1 Txa²ya³lxi³yah³lxi¹lxa². A³lxi¹nx2ta¹wa². Jau¹xai²na² ha³kxa¹ ain³-
kxi²kī³jau³xai²la¹wa². Txa²wā¹nū²a² ko³nxe³ti³ kī³kī³ju³ta² ā³na¹i²,
txa²wā¹e¹nāu³ai²na² ko³nxe³ti³ ain³nha¹jau³xa² ā³na¹i² Txa²wā¹sū³na²
wān³txa² so¹lxi³ sa²yxowet1sxā³ yxau²xai³li² nxe³a³sah¹lxi³wxa². Nxe³-
kī³kxai²nān²tu³ txa²wā¹nū²a²nāu³a² whāi²na¹ wxa²hxa³kxa²ti³sxā³
wxe²xai³nē³tu¹wa². Txa²wā¹sū³na² kāin² sa²nēn¹kxi²a³sah¹lxi³wxa².

Pau²lah³la² i³ka³li³kxi²jau³su²

2 Jā¹nxe³ju³kxai³lu¹ wxa²e¹nāu³ai²na² wi¹lhit¹sxa³ yxo²i²nha²ya³-
sah¹lx³hē¹la². Ko³nxe³te²lot³sain¹te²na² ain³kxain¹yah³lx³i³txa³hē¹la².
Wxa²nū³ka³txi³ i³nxa² i²li³te²a³ hai³txi³ ko³nxe³ti³ kã³i³ūh¹nx²ti³nxa³ha²-
kxai³ hai³txi³ i³ki³ha¹kxi²sxā³ i³tih³nxe³nx²ta¹ju³ta³la³ yū²nxa³ha²kxai³
hai³txi³ ā³ke³tū¹nx²ti³sxā³ wxa²yen³kxa² kã³so¹kxi¹nx²ta¹ju³ta³la³ yū²-
nxa³ha²kxai³ nxe³nx²ta¹tai¹ti²tu³wa². 3 Nxe³na¹jau³xai²li² ko³nxe³ti³
i³yī¹li¹nx²ta¹ju³ta² ten³te²txā³wa². Ā²la² e³kxi¹nx²ta¹la². A³lx¹nx²ta¹wa².
Ā³nū²kxi²sxā³ yxau³ki³kxa² yā¹nxe³sxā³ ain³sa²tē³kxi¹lx¹nx²ta¹wa², wi¹-
yxau³ta³nxa² ya³lu²ta³nxa² nxe³na¹kxan²ti³na². 4 Yxo²i²nx²ta¹wa². Kãin²
i³sa²nēn¹kxi¹nx²ta¹nha²wa². Sa²ye³kwē²kxi²sah¹lxin¹nha²wa². Khãuh³lx³a³ti³-
khaix¹sain¹kxan²ti³ txa²e¹na² au³txi³ ka³li³ha¹ju³ta² wa³kxi³h³ wxe³nha¹wa².

5 Nxa²ha¹te¹ Ma³se³to²na²ko³xai²na² ā³wih¹sxā³ ai³lha²thet³ta¹hī¹nān¹-
te²tu³ i³ye¹nxi²na¹ju³ta² yū³tu³nxa³hē³la². Yxo²xūn³txi³ i³kwai²kxi²sa²te²a²
yū³ha²kxai³ txa²e¹nāu³ai²na² au³txi³ yuh³lx³i³khaix¹sa³hē¹la². 6 Nxe³na¹ka³tu³
Txa²wā¹sū³na² sa²kxai³lu² a²nū²a² yuh³lx³i³te²a² ā³non²ta³kxi²jah¹lai²la¹-
wa². Jā¹nxe³sa³hē¹la². Ti²to³jah¹lai¹tā² wxā³hī¹na¹ i³ya³lot³ti²lot³sai¹nhē¹la².
7 Nxe³kxa²yu³su² wxa²ha³ta³nxa² i³hen³txi³sain¹na²hē³la². Ti²to³jah¹la²
sa²ye³kwē²kxi²sah¹lxin¹ju³ta²nū³a² i³hen³txi³sain¹na²hē³la². Ne³kan²kxi²-
sah¹lx³ta¹hxā³nhē¹la². Ī³ye³i³yon²ta³kxi²sa²te³lhxā³ sah¹lx³ta¹hī¹nhē¹la².
Nxe³sah³lxin¹jut³su² ka³lih³khaix¹sa³hē¹la².

8 Txa²ha³teh³nxā³nxai³tā² ũ³wha²li¹la¹txā³nxai³tā² i³ain²ta³lx³i³nx²ta¹kxan²ti³
ũ³wha²li¹la¹hī¹na¹ hai³txi³ yū³tā³lx³i³ti³ e³kxi²nha²nxa³hē¹la². A²hī¹na¹ i³ain²ta³-
lxai¹na¹tū¹xā¹. Nxa¹hē¹la². A²nxe³txā³nxa² txa²ha³teh³nxā³nxai³tā² yan¹nāu³a¹
ha³la³jen¹nāu³a¹ i³ain²ta³lx³i³nx²ta¹jau³xa² ain³kxi²na¹hī¹na¹ ũ³wha²li¹la¹ju³-
ta³nū³a² yū³tā³lx³i³ti³ e³kxi²nha¹hē¹la². 9 Nxe³na¹ta¹ hī¹na² ka³li³sa³nha²wa².
Txa²ha³teh³nxā³nxai³tā² i³ain²ta³lx³i³nx²ta¹jau³xa² i³ka³li³sa²nxa³hē¹la².
Yxān¹ta¹ i³ain²ta³lx³i³jah¹lxin¹ju³tan¹te²kxa³ya³lhu² yū³tā³lx³i³ti³ ain³nyha¹lx³i³-
ta¹hī¹nhē¹la². Txa²wā¹sū³na² hi²sen³su² i³ain²ta³lx³i³nx²ti³na²hē³la², ko³nxe³ti³
kã³iyah³lxin¹ju³ta³tā² ā³na¹si¹yhah³lxin¹ju³sa². Nxe³ha²kxai³ ũ³wha²li¹la¹kxi¹-
nx²ta¹jau³xai³tā² wain³na²hē³la². 10 Txa²wā¹sū³na² hxi²ka² i³ain²ta³kxi²nē³na³la²,
ko³nxe³ti³ kã³i³ki³ju³ta² ā³na¹si¹nhē³jau³sa². Ā³na¹ki¹kxai²nān²tu³ txa²wā¹e¹nāu³-
ai²na² wxa²hau³ko³te³lh³nx²na³la². Nxe³ju³ta²li² ka³lih³kxi²sa²na³la². Yxān¹ta¹
yuh³xai²nān¹jah¹la² hxi²ka² i³ain²ta³kxi²nē³kxai²nān²tu³ hai³txi³ a²ko³nxe³ti³
kã³i³ki³ju³ta² ā³na¹h³i³ki³sxa³wa². Nxe³sxā³ Txa²wā¹sū³na² ha³lo²a² ā³wih¹ju³ta³nū³a²
yū²nxa³lho³la². 11 Txa²wā¹sū³na² sa²kxai³lu² i³ain²ta³lx³i³nx²ti³ju³tan¹te²kxa³-
ya³lhu² wxi²kan¹txi³ ain³nyhah¹lx³i³ta¹hī¹nhē¹la². Hā²wxān³txa³ ko³nxe³ti³
kã³iju³ta²li² ā³wa²sut¹sxa³ yxau³yah³lxin¹kxe³su² wā²nā³ūh¹sah¹lx³ta¹hī¹nhē¹-
la². Ī³āu²lxah¹lx³ta¹hī¹nhē¹la². Txa²wā¹sū³na² i³an³ta³kxi¹nx²ti³kxa²yan³txi³su²
hxi²waun³txi³yah³lx³ta¹hī¹nhē¹la². Ne³kan²kxi²sah¹lx³ta¹hxā³nhē¹la². Wā²nxūh¹
hxi²kan¹txi³ wi¹lhu³kot³jah³lx³ta¹hī¹nhē¹la². Ko³nxe³ti³ kã³ijah¹lai¹tā² i³-

wait1s1'yhah³lxin¹jau³su² o²la³kxi²yah³lxi³ta¹hi¹nhē¹la². Ju¹ta²na² a²yo²ha³kxa¹
Txa²wā¹sū³na² kái³si¹nx2ti³na²hē³la². Ā²la² sa²yo²we¹jah³lxi³ta¹hi¹nhē¹la².

12Nxe³na¹ha²kxai³ a²kxā³nxa² ū³wha²li¹la³kxi¹nx2ta¹ta¹ti²tu³wa². Ko³nxe³ti³
kái³jah¹la² sa²wai³wai³jut3su² tã³nxa² khāuh³lxa³tē³nh²jah¹la² i³tih³nxe³nx2ti³-
jut3su² tã³nxa² ū³wha²li¹lhū³nx2ti³nxa³hē³la². Yxān¹ta¹ Txa²wā¹sū³na² yen³nāu³a¹
txa²wān³txa² e³kxi¹nx2ta¹jau³xai²na² sa²wai³wait3sxā³ sa²yo²wet1sah³lxin¹-
ju³ta² e³lxah²lxi²ye¹nx2ti³si¹ha¹jau³su² nxe³nx2ta¹ta¹ti²tu³wa². 13Nxe³na¹jau³su²
sa²ye³kwē²kxi²sah¹lxin¹nha²wa². Nxe³sah¹lxin¹ju³tan¹te²kxa³ya³kxai³la¹ Ti²-
to³jah¹la² ka³lih³kxi²la²nha² wxā³ha²kxai³ ka³lih³khaix1sa²nūn³nha²wa².
Jah¹lai²na² hxi²waun³ta³kxi²nx2ti³ju³ta¹tã² ā³wxe³nūh¹yah³lxi¹lxa². 14A²-
kxā³nxa² wxa²ha³tã³nxa² wi¹le³kxi²khai¹nxū¹hai¹na¹hē³la². Nxe³na¹kxan²ta²
i³āin²ta³kxi²si¹sah¹lxa³nhē¹la². Wān³txa² e³kxi¹nx2ta¹jau³xai²tã² ya²la³lyau³xa²
so¹lxi³ e³kxi¹nx2ta¹ta¹ti²tu³wa². Te²yā¹nxe³sxā³ i³hen³txi³nūh¹nx2tai¹na¹jau³xa²
ya²la³tū³je¹nx2ti³na³la². 15Sa²yo²we¹tain¹yah³lxi³ta¹hi¹nhē¹la². Sū³na² wān³-
txa² sa²yo²ā³ti³ten³yah³lxi³ta¹hxa³nhē¹la². Nxe³ha²kxai³ a³lxi²nx2ti³ju³ta² ā²la²
kái²non³na³la². 16Jā¹nxe³na¹jut3su² ka³lih³khaix1sa³nha²wa². Ha³lo²a² i²li³ju³ta²
hxi²ka¹ka¹nha²la² txa²yen³nāu³a² yxau³yah³lxi¹lxa².

Txa²wā¹yen³kxa² wā²nhūh¹jau³su²

8 1Ju¹ta³la³ nxe³ha²kxai³ Ma³se³to²na²ko³nāu³ai²na² yo²i²tū³ka³txi³-
nāu³xai²na² kái³ain¹ju³ta² i³yau¹ū³nx2ta¹tu¹wa². Txa²wā¹sū³na² kāin²
thāi³ti³la² a³lxi²ju³ta² i³yau¹ū³nx2ta¹tu¹wa². 2A²e¹nāu³ai²na² khāuh³lxa³tē³-
nha²khaix1nha¹nha²kxai³ ko³ton³khai¹xain¹ta¹hē¹la². Nxe³kxan²ti³ au³txi³
ka³lih³si¹jau³su² hxi²kxāu³sxā³ ū³hū¹ain¹ta¹xa³hē¹la². Yen³kxa² hxi²txa³-
yain¹kxan²ti³ ū³yho³hi²txā³nxa² hxi²kxāu³sxā³ wā²nhū¹nyhain¹ta¹xa³hē¹la².
3Yen³kxa² yū³ain¹kxa² wā²nhū¹nyhain¹ta¹hē¹la². Nxe³nyhain¹kxa²yu³su²
ya³lo³txi³khai¹nxe³sxā³ ā²la² kāin² ū³hū¹nyhain¹ta¹hē¹la². Ya²la³tū³tã³la². Kwa³-
na³ain¹nxa³kxan²ti³ ya³lo³txi³nyhain¹ta¹hē¹la². 4Nxe³sxā³ e³kxi²sain¹te³nah¹lxi¹:
—~Txa²wā¹sū³na² yo²i²ain¹te²a² Ju³te²a²ko³xan¹te²a² ā³non²ta³-
kxi²ti³ten³sa²sin¹nha²wi¹. Nxe³sain¹na²hē³la². Nxe³jau³xa² ye³ka³lxa¹txi³
e³kxi²sain¹to³nha²hē³la². 5Nxe³ain¹nū²la² ten³si¹hai¹na¹kxa²yu³su² Txa²wā¹-
sū³na²li² sa²yo²wet1sān²nū²la² hā²wxān³txa³ sa²yo²wet1sain¹nūn³na²hē³la²,
Txa²wā¹sū³na² ten³jau³su² ha²kxai³la². 6Nxa²ha¹te¹ nxai¹nha²kxai³ Ti²to³jah¹la²
sa²kxai³lu² yen³kxa² i³sa²si¹hā³ ā³si³wxe³jah¹lai²na² i³ye³kxi²na¹te³nah¹lxi¹:
—~Ko³rīn²to²thi³na² ā³nxai³txu¹li¹. Yen³kxa² wā²nhūh¹sxā³ ū³hū¹nyhain¹-
te³na³li¹. Yen³kxi³ txa²te²nāu³xa² a³lxi²nūn²ta³kxi²tū³ka³txi³su² ha²kxai³
ū³hū¹nyhain¹te³na³li¹. Nxe³ha²kxai³ ā³nxai³sxā³ i²txai¹nū¹li¹. Nxe³na¹hē³la².
7Nxe³ju³ta¹li² a²nū²a² yo²ha³kxa¹ ā³sen³sai¹ain¹yah³lxi¹lxa². Yo²i²yah³lxin¹-
kxa² kái²nha²kxai³, Txa²wā¹sū³na² wān³txa² kāin² i³hen³txi³yah³lxi¹nha²kxai³
a²hoh³lxi³su² khai¹yxah³lxi¹nha²kxai³, a²nū²a² ā³xa² ā³non²ta³kxi²ju³ta²
ten³khai¹yxah³lxi¹nha²kxai³, a³lxi²khaix1syah¹lxi¹nha²kxai³, nxe³ju³ta¹na²

yxō²ha³kxa¹ ā³sen³sai¹ain¹yah³lxi¹lxa². Nxe³ha²kxai³ ā²la² kâi²non³sxā³ a²nū²-
a² ā³xa² wxa²yen³kxa² wā²nhū¹ain¹yah³lxi¹ju³ta² ten³sa³nha²wa².

8 Na¹jau³jau¹xai²na² kwa³na³nx2ti³nxa³lho³la². Yxān¹ta¹ yxo²i²tū³ka³txai²li²
ya³lo³txi³khai¹xain¹ju³ta² i³yau¹ū¹nx2ti³te³lhxā³ ye¹nx2ta¹wa². Nxe³nx2ta¹-
kxai²nān²tū³ ya²la³tū³ kâin² a³lxi²ta³nxa² jū¹nxe² so¹lxi³ a³lxi²ta³nxa²
sah¹lxi¹ju³ta² a³ya³ti¹nx2ta¹tu¹wa². 9 Txa²wā¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹la²
Je³su² Kris²tu³jah¹lo²su² te²kxai³lu² kâ³nxai³kxai³ Txa²wā¹sū³na² yxau³ju³ta²
yxau³ya³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tū³wa². Txa²wā¹sū³na² yen³kxa² ha³kxa¹ yū³ya³ta¹-
hxai²ti³ai¹ti²tū³wa². Yxān¹ta¹ kâin² thāi³ti³la² a³lxi²nē³nha²kxai³ yen³kxai²li²
a³lxi²nxa³ha²kxai³ ha³lo²ai²na² a³lxi²nxa³ha²kxai³, ju¹ta¹na² a²yxō²ha³kxa¹
ā³na¹nū²la² yen³kxi³txa²jah¹la² yā¹nxe³sxā³ a³ka³nxix²sxā³ wxā³nū¹-
nhē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tū³wa². Yen³kxa² ā³na¹ū¹nhē³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tū³wa².
Nxe³ha²kxai³ yen³kxi³sih¹nx2ti³jau³su² nxe³nx2ti³kxe³su² yen³kxi³yah³lxi¹-
lxa². Nxe³nx2ti³sxā³ yen³kxi³ txa²ta¹hxai²ti³ai¹ti²tū³wa², Je³su²jah³la²sa³.

10 Jā¹nxa¹ju³ta¹li² kwē³ko³nhī¹nai³tā² yen³kxa² wā²nhū¹sxā³ ū³sa²si¹hā³-
yah³lxi¹ju³ta² ā³si³wxe³yah³lxi¹ta¹ti²tū³wa². Yah³lxi¹nha²kxai³ hī¹na²
ta³lun²yah³lxi¹kxai²nān²tū³ wain³te²sī³lxih³na³la². A²wi¹lhī¹na² wxāi²na²
so¹lxi³ Ju³te²a²ko³xan¹te²a² yxo²i²tū³ka³txa² wxa²yen³kxa² wā²nhū¹sxā³
ū³sa²si¹hā³yah³lxi³ta¹hī¹nhē¹la². Hai³txi³ a²nū²a² ā³xai²na² sa²kxai³lu²
yen³kxa² wā²nhū¹nyhain¹ta¹hxai²nxa³ti³ai¹ti²tū³wa². 11 Yxah³lxi¹ju³ta²
yen³kxa² wā²nhū¹ain¹yah³lxi¹ju³ta² ā³na¹ah³lxi²txa³hē¹la². A²wi¹lhī¹na²
ya³lo³jah¹lxi¹kxu¹ jā¹nxe³jah³lxi³hē¹la². Ū³yho³hi²txā³nxa² yū³yah³lxi¹-
kxa² yā¹nxe³sxā³ wā²nhū¹txai¹yah³lxi³hē¹la². 12 Jā¹nxe³sxā³:

— Yo³hi²ki³a² yū³na¹kxa² wā²nhū¹ai¹na¹tū¹xā¹. Yxah³lxi¹kxai²nān²tū³ wxa²-
ē¹nāu³ai¹na² ten³yah³lxi¹ju³ta³nū³a² Txa²wā¹sū³na² i²nx2ti³tu¹wa². Wi¹lhit¹sxā³
i²nx2ti³tu¹wa². Yū³nx2ti³xa³kxe³su² Txa²wā¹sū³na² i³āin²txi³si¹nxa²lxi³xa³lho³la².

13-14 Jā¹nxe³ju³kxai³lu² kâin² wa³ka³li³yu³ta³lo³txa²lxi³ha²kxai³ a²nū²a² ā³xa²
wa³ka³la² ā³wa²sut¹sxā³ yxau³ai¹nha²kxai³ nxe³ju³ju¹ta¹li² wai³nhī³nx2nxa³wa².
Ten³te²txā³wa². Yxān¹ta¹ wxāi²na² yen³kxa² yū³yah³lxi¹nha²kxai³ wā²nhū¹-
ain¹yah³lxi¹ju³ta² hī¹na² wain³na³la². Nxe³yah³lxi¹kxai²nān²tū³ kâ³nāu³a¹
yen³kxi³txa²yah³lxi¹kxai²nān²tū³ yen³kxa² yū³ain¹te²a² te²yā¹nxe² ā³non²ta³kxi²-
xi¹nx2tain¹tu¹wa². Nxe³ki³kxai²nān²tū³ a²yxō²ha³kxa¹ hau³kon³txi³hī³ki³tā³la².

15 Te²yā¹nxe³jau³xa² Txa²wā¹sū³na² wān³txa² ū³wha²li¹jau³xai²na² nxe³te³nah¹lxi¹:

— Yain³txa² kâin² wxa²so¹te²su² te²a² hai³txi³ wā³kon³ta¹hxai²nxa³-
hē¹li¹. Te²yā¹nxe³sxā³ jū¹nxa² so¹lxi³ wxa²so¹te²su² te²a² yain³txa²
taut³ton³ta¹hxai²nxa³hē¹li¹.

Nxe³yain³ta¹hxai²hē¹la².

Ti²to³jah¹la² he¹jau³su²

16 Jā¹nxa¹jut³su² Ti²to³jah¹la² txai²yā¹nxe² kâi³nūn³na³la². Ā³non²ta³kxi¹nx2ta¹-
ju³ta² ten³sa²hxai²kxai³ jāx¹jah¹lo²su² nūn³na³la². Nxe³ju³ta¹li² Txa²wā¹sū³na²
sa²nēn¹kxi²to³ha¹wa². 17 A²nxe³jah¹la²li² ain³kxi²sa³na²hē³la². Nxe³sa³kxa²yu³su²:

—~Tũ¹ka³txai²li² ã³non²ta³kxi²na¹tũ¹xã¹. Nxe³nũh¹nx2ti³jau³su² ha²kxai³wi¹lhi¹nha²kxai³ wxã³si²nx2ti³ju³ta³nũ³a² wã²nxũh¹ ãu¹la³kxi¹nx2ti³na³la², Ti²to³jah¹la²sa³. 18Nxe³nx2ti³kxai²nã²tu³ tĩ³nx2ti³kxai²nã²tu³ txa²ya³lxa²ĩ³sa²si¹hã³nũn³na¹tu¹wa². A²nxe³jah¹lai²li² txa²wã³tã³yah³lai²la¹wa². Txa²wã¹sũ³na² yxo²ĩ²tũ³ka³txi³nãu³xa² yxo²ha³kxa¹ nxe²e³kxain¹te³nah¹lxi¹:

—~Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² ĩ³hen³txi³jah¹lai²la¹wi¹. Sa²nãn¹kxain¹ki³-tu¹wi¹. Nxe³ain¹na³la². 19Nxe³kxa²yu³su² yxo²ĩ²tũ³ka³txa² hxi²ka² ĩ²sxã³sa²so¹ain¹na²hẽ³la². Ā³si³tẽ³kxi²sa²sĩn¹si¹jau³su² ĩ²sxã³sa²so¹ain¹na²hẽ³la². Ū³yho³hi²ki³a² tẽ³sxã³ wã²nũh¹ain¹jah¹lo²nũ³su² ã³si³tẽ³kxi²sa²sĩn¹tu¹wa². Nxe³kxai²nã²tu³ Txa²wã¹sũ³na² sa²nãn¹kxi²si¹na¹tu¹wa². Te²yã¹nxe³sxã³a³lxi²sxã³ ã³non²ta³kxi²waun¹nyhu¹ki³ju³ta² ĩ²nẽ³lain¹tu¹wa².

20Nxe² ai³lya³sain¹sĩn¹kxai²nã²tu³ a²nũ²a² ĩ²li³te²a² ko³nxe³te²lot3sain¹-sĩn¹jau³nũ³a² yũ³hĩ³nx2nxa³wa². Yxo²ĩ²sain¹sĩn¹nhĩ³nx2na³la². Ū³yho³hi²ki³a²ki³ka³lxa¹txi³ tẽ³lxi²nha¹ha²kxai³ ko³nxe³ti³ ĩ³kwai²kxi²sain¹sĩn¹kxa²-yan³txi³su² txa²wã¹lon³nãu³xa² ã³si³tẽ³kxi²sain¹si¹tu¹wa². 21Wain³txi³kãi³ũ¹nha¹ju³ta² ten³sa²si¹nha²wa². Txa²wã¹sũ³na² ye³nãin²txi³ a²nũ²a²nãu³-xa² ye³nãin²txi³ e³la¹ wain³txi³ kãi³ũ¹si¹na¹ju³ta² ten³sa²sĩn¹nha²wa².

22Jã¹nxe³ju³kxai³la¹ wxã³ye¹nx2ti³tãu³a² txa²wã³tã³xa² ã³xai²na² ã³si³tẽ³la³kxain³sxã³sa²si¹hã³nũ³na¹tu¹wa². Kris²tu³jah¹lai²na² wãn³txa²sa²-yxo²we¹jah¹lo²su²na³la². Ā³non²ta³kxi¹nx2ti³ju³ta²so¹lxi³ten³jah¹lo²su²na³la². Ju¹ta²li²ĩ²sxã³yxau²xai³la¹ha²kxai³ya²la³tu³tã³la². Jã¹nxe³sxã³wi¹le³kxi¹-nx2ta¹jau³su²yxo²ĩ²ha²kxai³wxã³si²nx2ti³ju³ta³nũ³a²ten³khaix¹nx2na³la², ã³non²ta³kxi¹nx2ti³te³lha³ka³. 23Nxe³nxa²ha¹te¹Ti²to³jah¹la²sa²kxai³lu²ĩ²tũ³-sa²jah¹lai²la¹wa². Wa³kon³kxi²ya³sain¹na²hẽ³la². Nxa²ha¹te¹a²wã³tã³xai²na²ã³si³tẽ³la³kxain¹te²na²sa²kxai³lu²yxo²ĩ²tũ³ka³txi³nãu³xa²ũ³sa²si¹hã³jah¹lo²su²yah³na³la². Kris²tu³jah¹la²sa²nãn¹kxi²yah³na³la². 24Nxe³ju³ta²a³lxi¹tain¹yah³-lxi³hẽ¹la². Yah³lxin¹kxai²nã²tu³yxo²ĩ²tũ³ka³txi³nãu³xai²na²a²yxo²ha³kxa¹a³lxi²sah¹lxin¹ju³ta²e³la¹ĩ²ain¹nũn³tu¹wa². Te²yã¹nxũn³sxã³sa²nãn¹kxi²si¹-nx2ta¹jau³su²ĩ³ye³kxai¹na¹jau³xai³tã²ya²la³tu³je¹nx2ti³tu¹wa².

Yxo²ĩ²tũ³ka³txi³ki³nãu³xa² ĩ²ũ³ũh¹ki³jau³su²

9 1Yxo²ĩ²tũ³ka³txa²Ju³te²an¹ko³xa²yxau³te²nãu³xa²ã³non²ta³kxi²si¹-hain¹yah³lxin¹jau³su²ũ³wha²li¹la³kxi¹nx2ti³xa³lho³la². Txa²wãn³txa²yũ³sa²nxa³wa². Ā²la²e³kxi¹nx2ta¹ta¹ti²tu³wa². 2Ā³non²ta³kxain¹yah³lxin¹ju³ta²ten³yah³lxi¹lxa². Ju¹ta²li²ĩ²te²sa¹wa². Nxe³ha²kxai³Ma³se³to²na²ko³xan¹te²nãu³xa²yxo²ĩ²tũ³ka³txa²yxau³te²nãu³xai²na²nxe²e³kxai¹na¹hẽ³la². E³kxai¹na¹te³nah¹lxi¹:

—~Txa²wã¹lon³ti³nãu³xa²Kre²sa²ko³xan¹te²nãu³xa²yo³hi²ki³a²wã²nũh¹te³-lhxã³Ju³te²an¹te²a²yxo²ĩ²tũ³ka³txa²nxe³ain¹na²hẽ³li¹, kwe³kxi³hi¹nai³tã²su¹. Nxa¹na¹jau³su²ain³kxi¹nx2tai¹nha²kxai³kãin²ka³li³hain¹na²hẽ³la². Wxãi²yã¹nxe²kãi³ti³te³nain¹nũn³na²hẽ³la². 3Jã¹nxa¹jut3su²txa²wã³tã³nãu³xai³tã²ũ³sa²si¹hã³ũ¹-nx2ta¹tu¹wa². Nxe³na¹ju³tan¹te²kxa²ya³tu³ta¹wãn³txa²wi¹le³kxi¹nx2ta¹jau³xai³tã²:

—~Ya²la³tu³tā³li¹. Nxe³yah³lxin¹tu¹wa². Nxe³ha²kxai³ ũ³yho³hi²ki³ki³nū³-
a² wā²nhū¹yah³lxin¹ki³nū³a² āu¹la³kxi²ta³lun²yah³lxin¹tu¹wa². Ju¹ta²li² nxe²-
yxo²i²nx2ta¹wa². 4 Nxe³yān¹tah¹lxin¹na¹ nxe²nxa³ke³la³te²kxai³la¹ Ma³se³to²-
na²ko³xan¹te²a² wxā³jah¹la²nāu³xa² ā³si³tē³la³kxi²sa³kxai²nān²tu³ āu¹la³kxi²
ta³lun²yah²lxan³ke³la³te²kxai³ āu²li²sa²si¹nh³nx2na³la². Nxe³sa²sīn¹kxan²ti³
āu²li²khaix¹yah³lxin³nū³nh³nxal¹xa². Yxo²i²nx2ti³si¹na¹ha²kxai³ āu²li²-
khaix¹yah³lxin³nxal¹xa². 5 Jā¹nxe³na¹jut3su² txa²wā³tā³nāu³xa² i³sa²si¹hā³
ne³ka²ta¹hai¹na¹hē³la². Yen³kxa² wā²nhū¹yah³lxin¹ki³nū³a² hau³ko³te²lhxā³ wxā³-
ain¹tu¹wa². A²kxā³nxai³tā² e³kxain¹yah³lxin¹kxa² hau³ko³je²yah³lxin¹kxai²nān²tu³
ta³lun²ye²yah³lxin¹ha²kxai³ ũ³wha¹yah³lxin¹tu¹wa². Yah³lxin¹kxai²nān²tu³
wxā³na¹hi¹na² ũ³nhū²ka¹yah³lxin³nxal¹xa². Nxe³yah³lxin¹kxai²nān²tu³ wā²-
nxū¹lxix³sxā³ ũ³nhū²kxi²yah³lxin¹ju³ta² hxi²kxāu³sxā³ wā²nhū¹yah²lxan³ju³ta²
e³lxah²lxix³tu¹wa². Kwa³na³nx2ti³nxaj³ta² e³lxah²lxix³tu¹wa².

6 Txa²wā¹e³kxi²nyhu¹kxi³jau³xai³tā³ ain³kxi¹xi²nha¹jxah³lxix³hē¹la².
Ain³kxi¹xi²nhyah¹lxin¹te³nah¹lxix¹:

—~Yain³txa³ki³a² tē³sxā³ hxi²kxāu³txix³ ũ³whi¹ki³kxai²nān²tu³ kxā³nāu³a¹
jū¹nxax² so¹hi³ki³tā³li¹. Yxān¹ta¹ yain³txa³ki³a² hxi²kxāu³ki³sxa³kxe³tu³ ũ³whi¹-
ki³kxai²nān²tu³ kxā³nāu³a¹ yain³txa² kāin² so¹hi³ki³tā³li¹. Nxe³hxai²ta¹tu³wa².
Nxe³kxa² yā¹nxe³sxā³ jū¹nxax² so¹lxix³ wā²nhū¹yah³lxin¹kxai²nān²tu³ kxā³nāu³a¹
jū¹nxax² so¹lxix³ so¹yah³lxin¹tu¹wa². 7 Te²yā¹nxe³sxā³ i²li³te²a² a²wān³txix³kxai³lu¹:

—~Txa²yen³kxa² wā²nhū¹nxax²sa²nxa³nhai¹. Nxēn¹ke³la³te²kxai³ wxax²-
yen³kxa² wā²nhū¹txax³hē¹la². Te²yā¹nxe³nūn³nū²la² a²nū²ai²li² wxā³sxā³
kwa³na³nxa²kxai²nān²tu³ wet¹txax³hē¹la². Yxān¹ta¹ wxā²ē¹nāu³ai²na²:

—~Wi¹lhin¹sxā³ wā²nhū¹ai¹na¹tū¹xā¹. Nxēn¹kxai²nān²tu³ Txa²wā¹sū³na²
a³lxix²nxax²tu¹wa². Ju¹ta²na² so¹lxix³ Txa²wā¹sū³na² ten³na³la². 8 Txa²wā¹sū³-
na² hi²sen³su² yen³kxa² wi¹kxa² whāi²na¹ hxi²kan¹txix³ ũ³hū¹nx2ti³tu¹wa².
Ten³nxax²lxix³kxa² ũ³hū¹nx2ti³sān²sxā³ āh¹ kāin² ũ³hū¹nx2ti³ju³ta³nū³a²
hxi²ka¹nh³nx2na³la². Nxe³kxai²nān²tu³ wxax²yen³kxa²:

—~Wā²nhū¹ai¹na¹tū¹xā¹. Nxīn¹kxai²nān²tu³ hxi²ka¹nh³nxal¹xa². Nxēn¹-
kxan²ti³ hai³txix³ hxan³kxi¹nx2ti³xax³lho³la². 9 Jā¹nxe³jut3su² Txa²wā¹sū³na²
wha²li²txā³nxai³tā² nxe³te³nah¹lxix¹:

—~A²nū²a² wi¹lhin¹te²a² a²yen³kxi³khai³xa² tē³sxā³ wi¹lhit¹sxā³
wā²nhū²xai³te²ju²hē³li¹. Yen³kxi³txa²te²a² wā²nhū²xai³te²ju²hē³li¹.

Hai³txix³ ā³na¹sxā³ wā²nhū²ti³hex¹nx2nxa³wi¹. Nxe³ju³tan¹te²kxa³-
yax³kxai³lu² wain³txix³ kái³sxā³ yxau²xai³lha²tē³ain¹tu¹wi¹.

Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².

10 Te²yā¹nxe³sxā³ Txa²wā¹sū³na² hi²sen³kxai³lu² yain³ta³ki³a² ũ³whi¹ki³-
ai²na² ũ³hū² yain³tū³xa² i³yain³kxi²ki³tū³xa² ũ³hū² nxe³nē³jah¹lai²la¹wa².
Te²yā¹nxe³kxe³hū³nxe² ũ³whi¹ki³kxa² yā¹nxe³kxe³hū³nxe² yen³kxa² ũ³hū²-
xai³nē³na³la². Nxe³nē³lha²kxai³ yen³kxa² ā²la² ka³lxa¹txix³ wā²nhū¹ a²nū²a²
ka³lxa¹txix³ ā³non²ta³kxi² yah³lxin¹tu¹wa². 11 Txa²wā¹sū³nu²su² te²kxai³lu²
yen³kxi³ti³hit¹txax²lxix³tu¹wa². Nxe³nxax²lxix³ha²kxai³ a²nū²a² ka³lxa¹te²a² ā³non²ta³-

kxain¹yah³lxi³hí³nxa¹lxa². Nxe³yah³lxin¹kxai²nān²tu³ ũ³yho³hi²ki³a² txa²hxi²ka²
 ũ³sa²si¹hā³ūh³sah²lxin¹ki³nū³a² i²sxā³ ā³ne³wxe³ain¹na³na¹. Nxe³sxā³ Txa²wā¹sū³na²
 sa²kxai³lu² sa²nēn¹kxi²nyhain¹tu¹wa². ¹²Nxe³sxā³ ũ³yho³hi²ki³ai²li² ũ³sa²si¹hā³-
 ũh³ah³lxin¹ki³ai²li² ũ³hū¹ta³lun²yah³lxin¹kxai²nān²tu³ ka³lih³khai¹xain¹tu¹wa².
 Txa²wā¹sū³na² yxo²i²tū³ka³txa² yen³kxi³txa²tū³ka³txai²li² so¹kxi²nx2tain¹tu¹-
 wa². Nxe³nx2tain¹kxa³yu³su² Txa²wā¹sū³na² kāin² sa²nēn¹kxi²khai¹xain¹tu¹wa².
¹³Nxe² kái³yah³lxin¹kxai²nān²tu³ Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² wi¹jau³xa² sa²yxo²-
 wet1sxā³ yxau³yah³lxin¹ju³ta² i²nx2tain¹tu¹wa². Wxa²yen³kxi³khai³xa² tē³sxā³
 a²nū²a² a²yxo²ha³kxa¹ Ju³te²an¹te²a² yxo²i²te²la³ ta³nxā² a²nū²a² ā³xa² ta³nxā²
 hxi²kxāu³xa³sxā³ wā²nūh¹yah³lxin¹ju³ta² i²nx2tain¹nūn³tu¹wa². Nxe³nx2tain¹ju³-
 tan¹te²kxa³ya³lhu² Txa²wā¹sū³na² sa²nēn¹kxain¹tu¹wa². ¹⁴Jā¹yah³lxin¹ju³kxi³lu²
 a³lxi¹nx2tain¹tu¹wa². A³lxi¹nx2tai¹nha²kxi³ Txa²wā¹sū³na² kāin² thāi³ti³la²
 a³lxi¹nx2tain¹ju³ta² i³hen³txi³nū¹nx2tain¹tu¹wa². Jā¹nxe³jut3su² Txa²wā¹sū³na²
 sa²kxai³lu² a³lxi¹nx2ti³ha²kxi³ sa²nēn¹kxain¹tu¹wa², Txa²wā¹sū³na²sa². ¹⁵Jā¹-
 nxe³jut3su² Txa²wā¹sū³na² a³lxi¹nē³ju³ta² kāin²khai¹l1na³la². A³lxi¹nē³lha²kxi³
 a²ki¹lha³lxa² Je³su² Kris²tu³jah¹la² ya³lu²kxi²si¹nhē³jau³su² i³sa²si¹hā³ū¹nhē³ta¹-
 hxai²ti²ai¹ti²tu²wa². A²nxe³jau³xai²na² a²si³yxau³tāu³khai³xa² kū³we²ki²la² kāin²
 ā³ne³wxe³ki³sxa³lho³la². Jā¹nxe³jut3su² ha²kxi³ sa²nēn¹kxi²khai¹l1nū¹ha¹wa².

Pau²lah³la² i³hxi²ka¹si¹jau³su²

10 ¹Ju¹ta³la³ nxe³ha²kxi³ txai²li² Pau²lah³lo²na¹xai²na² kō³nxe³te²lot3sah¹-
 lxin¹te² i³nxai²na² thāi³ti³la² e³kxi¹nx2ta¹wa². Kris²tu³jah¹la² thāi³ti³la²
 e³kxi²kxa² yā¹nxe² e³kxi¹nx2ta¹wa². Wā²nxūh¹ e³lyah¹lxin¹te³nah¹lxi¹:

—~Pau²lah³lai²na² wxā³sxā³ e³kxi²nē³tāu³a¹ wi¹lhit1sxā³ e³kxi² thāi³-
 ti³la² e³kxi² nxe³nē³na³li¹. Yxān¹ta¹ u¹nxūh¹yxau³tāu³a¹ yxo²xūn³txi³
 e³kxi²nē³na³li¹. Sah¹lxin¹jau³su² nxe³sah¹lxin¹jah¹lo²sa¹wa². ²Nxe³na¹-
 ha²kxi³ wxā³si²nx2ta¹tāu³a² nūh¹i²jah¹lxi³hē¹la². Yxo²xūn³txi³ i³ye³sxā³
 wxā³na¹ju³ta² ten³sa²nxa³nha²wa². Yxān¹ta¹ wxa²ha³tih³ i³nxai²na² wān³-
 txa² ain³kxi¹nx2ta¹hē³la². Ain³kxi¹nx2ta¹te³nah¹lxi¹:

—~Pau²lah³lai²li² yuh³xai²nān¹te²a² wān³txa² sa²yxo²wel¹jah¹lai²la¹wi¹. Yen³kxa²
 kāin² so¹kxi²si¹jau³su² Sū³na² wān³txa² i³yau¹ū³hain¹na²hē³li¹. Yah³lxin¹jau³xa²
 e³kxi²sah¹lxi³ta¹hi¹nhē¹la². Jā¹nxe³na¹ha²kxi³ wxā³na¹tāu³a² ya²la³tu³kxi³ai²nān²tu³
 wxi²kan¹txi³ yxo²xūn³txi³ i³ye³kxi¹nx2ta¹tu¹wa². ³Nxe³na¹jut3su² yuh³xai²-
 nān¹ta³ko³xai²na² hi¹na¹ he¹a¹kxan²ti³ hai³txi³ yuh³xai²nān¹jah¹la² yā¹nxe³sxā³
 yxau³xai²te²txā³wa². ⁴Yuh³xai²nān¹te²na² a²wā³nxin¹ju³khai³xa² tē³sxā³ he¹kxi²-
 te²txā³wa². Yxān¹ta¹ Txa²wā¹sū³na² a²wā³nxin¹ju³khai³xa² i³hxi²kat1sa³ha²kxi³
 Sa³ta³na²jah¹la² ha³lo²a² wxi²kan¹txi³ e³sxā³ ā³na¹a¹wa². Hxi²kan¹txi³ i³wa²lū³-
 xi²sai¹nxa³wa². ⁵Wān³txa² ki³han³jau³xai²na² sa²kxi³lu² Txa²wā¹sū³na² wān³txa²
 yxo²i²xa³jau³xai²na² sa²kxi³lu² i³ye³sxā³te²sa¹wa². I³ye³sxā³a¹kxi³ai²nān²tu³
 ka³nahx2nxe³sxā³ yxau³si¹hain¹tu¹wa². Ka³nahx2nxe³sxā³ yxau³si¹hain¹kxi³ai²nān²-
 tu³ Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² sa²yxo²wel1sa²tē³ain¹txai²lā¹. Nxe³na¹nha²wa².
⁶Hā²wxān³txa³ sa²yxo²wel1sxā³ yxau³yah³lxi³sā²nūn¹ka³tu³ hā²wxān³txa³

wxa²nũ³ka³txi³ i³nxai²na² Txa²wā¹sũ³na² sa²yo²ā³ah³lxin¹ju³ta² a³ya³txi²na¹-
kxai²nān²tu³ i³wai¹txa²lxa¹ju³ta² yũ³tu¹wa².

7 Nxe³yān¹ta¹ wxāi² i³nxai²na² sa²kxai³lu² i²sah¹lxin¹sxā³ kãi³ye¹nx2ta¹-
ju³ta² i³yī¹li²sah¹lxi³ta¹hi¹nhē¹la². Nxe³sah¹lxin¹te³nah¹lxi¹:

—~Pau²lah³lai²li² wxi²kan¹sxā³ nũ³kxūn³jah¹lo²sxa³wi¹. Nxe³yān¹ta¹ Kris²-
tu³jah¹la² hxi²ka² wxi²kan¹txi³ i³hxi²kat1sa³na²hē³li¹. Nxe³yah³lxi¹nha²kxai³
wxāi²yā¹nxe³sxā³ Kris²tu³jah¹la² hxi²ka² wxi²kan¹txi³ i³hxi²kat1te³lot3sa²-
nūn³na²hē³la². 8 A²kxā³nxa² e³kxi¹nx2ta¹tai¹ti²tu³wa². E³kxi¹nx2ta¹te³nah¹lxi¹:

—~Kris²tu³jah¹la² hi²sen³kxai³lu² i³hxi²kat1sa³na²hē³li¹. Ju¹tai²li²
yo²kāin²txi³ e³kxi¹nx2ta¹wi¹. Nxa¹jau³su² e³kxi¹nx2ta¹tai¹ti²tu³wa². Nxe²-
e³kxi¹nx2ta¹kxan²ti³ hai³txi³ āu²li²to³nha¹ju³ta² yũ²nxa³wa². Nxe³yān¹ta¹
Kris²tu³jah¹la² yo²i²yah³lxin¹kxe³su² ā²la² kãi²non³sih¹nx2ti³jau³su²
i³hxi²kat1sa³na²hē³la². Hai³txi³ ā³na¹hxa³nx2ta¹ju³ta²la³ te³nxa³wa². 9 O²-
nx2ti³te³lhxā³ ũ³wha²li¹la³kxi¹nx2ti³nxa³hē³la². Ju¹tai²li² ten³te²txā³wa².

10 Nxe³sxā³ wxa²ha³tih³ i³nxai²na² wān³txi³kxai³lu¹, e³lxah²lxin¹te³nah¹lxi¹:

—~Pau²lah³lai²na² wān³txa² a²ha³teh³nxā³nxān¹jau³xai²li²
yo²xūn³khaix1nx2na³li¹. Yxān¹ta¹ txa²wā¹yen³nāu³a¹ wxā³sxā³ i³ye³kxi²-
nē³kxai²nān²tu³ hai³txi³ yo²xū³nxa³wi¹. Wān³txa² e³kxi²nē³jau³xai²li²
kwa²hāi¹nx2na³li¹. Nxe³nyhu¹yah³lxi³ta¹hi¹nhē¹la². 11 Nxa²ha¹te¹ jah¹lai²-
na² wān³txa² i³wa²lũ³xi²na¹te³nah¹lxi¹:

—~Wxā³si²nx2ta¹tāu³a² u²lxi³ ũ³wha²li¹lhxā³ ũ³hũ¹nx2ta¹jau³xain²txi³
txa²wān³txain²txi³ e³kxi¹nx2ta¹tu¹wi¹. Hai³txi³ yau³ā³lxi³ yũ³sa²nxa³wi¹.
Nxe³na¹jau³xa² i³ye³kxi¹nx2ta¹wa².

12 Jā¹nxe³ju³kxai³lu² wxa²ha³tih³ i³nxai² wxi²kan¹ki³lxo³nha²yah³lxin¹-
ta²wa². Wā²nxūh¹ i²nha²sxā³:

—~Ī¹li³ju³ta² kãi³a¹ju³ta² wain³txi³ kãi³a¹xā¹. Nxe³yah³lxin¹ta²wa². Kwa²to³lxa³-
ti³su² yah³lxin¹ta²wa². Ā³ne³wxe³yah²lxa³lxa². Wxa²nũ³ka³txa² ha³tih³ i³nxai²na²
kãi³yah³lxin¹ju³ta² ā³nha³ko³txa²lxi³sxā³ kãi³te²txā³wa². 13 Hai³txi³ wā²nxūh¹lxi³-
sxā³ hxi²kan¹kāi²non³ki³lxo³nxa¹ju³ta² yo²kāin²txi³ e³te²txā³wa². Txa²wā¹sũ³na²
a²ten³si¹sa²ju³ta² so¹lxi³ yo²kāin²txi³ e³te²sa¹wa². Nxe³sxā³ ten³si¹sa²ju³ta²nũ³ai²na²
sa²kxai³lu² Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² i³hen³txi¹nx2ta¹ju³ta²nũ³a² ten³sa²na³la²,
Txa²wā¹sũ³na²sa³. 14 Nxe³nx2ta¹jau³su² Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² i³hen³txi³-
nx2ta¹kxai²nān²tu³ Txa²wā¹sũ³na² ten³si¹sa²ju³ta² kãi³a¹tu¹wa². A²kxā³nxa² txai²na²
so¹lxi³ wxā³na¹tai¹ti²tu³wa². Wxā³na¹nũ²la² Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² i³hen³-
txi¹nx2ta¹tai¹ti²tu³wa². 15 Jā¹nxa¹jut3su² hai³txi³ a²nũ²a² ā³xa² wa³ka³la² ā³wih¹sxā³
o²la³kxi²h³nx2nxa³wa². Wa³ka³la² ā³wih¹sxā³ o²la³kxin²nxa³ju³ta² yo²kāin² e³sa²-
nxa³nha²wa². Txa²wā¹sũ³na² kwa³na³si¹sa²nxa³ju³ta² yo²kāin² e³sa²nxa³nha²wa².
Nxe³sa²nxa³ha²kxai³ yo²i²yah³lxin¹ju³ta² ā²la² kãi²non³ju³ta²nũ³su² ten³sa³ha²-
kxai³, Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² i³hen³txi³nx2ta¹ju³ta² ā²la² kãi²non³ju³ta²nũ³su²
ten³sa³ha²kxai³, nxe³sa³nha²wa². Txa²wā¹sũ³na² ten³si¹sa²ju³ta²nũ³a² so¹lxi³ ten³-
sa³nha²wa². 16 Nxe³sa³kxai²nān²tu³ ha³lo²a² yxau³yah³lxin¹ko³xa² ko³xā³xa² ā²la²
ya¹nān¹ta²ko³nāu³a¹ ai³sxā³ Txa²wā¹sũ³na² wān³txa² wī¹jau³xa² i³hen³txain²te³lhxā³

ai³hĩ³na¹wa². Nxe³na¹kxai²nān²tu³ a²nũ²a² ā³xa² wa³ka³la² yxo²kāin²e³hĩ³nxā²nxa³-
wa². O²la³kxi²na¹kxa² so¹lxi³ yxo²kāin²txi³ e³hĩ³na¹wa².

17 Jā¹nxe³jut³su² Txa²wā¹sũ³na² wha²li¹txā³nxai³tā² a²kxā³nxān¹jau³xa²
nxe³te³nah¹lxi¹:

—~A²nũ²a² i²li³te²a² yxo²kāin²txi³ e³ti³ten³kxai²nān²tu³ Txa²wā¹sũ³na²
o²la³kxi²ju³ta² so¹lxi³ sa²nēn¹kxi²jau³xa² yxo²kāin²txi³ e³kxi¹txai¹lxi¹. Nxe³-
ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². 18 Jā¹nxe³jut³su² nũ¹txai²na² e³kxi²nha¹kxai²nān²tu³:

—~Wi¹kāi³a¹xā¹. Nũ¹ta²wān³txa² wxi²kan¹jau³sxa³wa². Yxān¹ta¹ Txa²-
wā¹sũ³na² wān³txa²:

—~Wi¹lo²la³kxi¹lxi¹. Nxe³sa³kxai²nān²tu³ wxi²kan¹jau³su² hĩ³nx2na³la².

Txa²wā¹sũ³na² i²sxā³ i³so¹ki³lxo³tũ³kā³txa² i³yau¹ũ³jau³su²

11 1 Toh³lxa³ti³hũ³jau³su² e³kxi¹nx2ta¹tu¹wa². Ya³nān³ta³ki²la²sxā³ wi¹-
lain³kxi²sah¹lxi³hē¹la². Txa²e¹nān¹jau³xa² i³ye³kxi¹nx2ta¹kxai²nān²tu³
ya³nān³ta³ki²la²sxā³ wi¹lain³kxi²sah¹lxi³hē¹la². 2 Hxi²waun³txi³nũh¹nx2ta¹nha²wa².
Kris²tu³jah¹la² a³lxi²yah³lxin¹sxā³ yxo²i²yah³lxin¹ju³ta² so¹lxi³ ten³sa³nha²wa².
Txu¹hai²na² kah³ne³ta¹ka³lxai²na² sa²kxai³lu² in³txa² te²hi²te³lhxā³ jah¹lai²na²
so¹lxi³ a³lxi²nha²ya³te²ju²hē¹la². In³txa² ā³xa² a³lxi²te²sxa³yu²hē³la². Nxe³-
te²yā¹nxe³sxā³ Kris²tu³jah¹la² so¹lxi³ a³lxi²nũh¹yah³lxin¹ju³ta² wain³na³la².
Txa²wā¹sũ³na² a²ten³ju³ta² ju¹tain²txi²na³la². Nxe³jau³jau³xai²na² ā³na¹yah³lxin¹-
kxa²yan³txi³su² hxi²waun³ta³kxi¹nx2ta¹nha²wa². 3 A²kxā³nhxi¹nu¹ta²kxai³lu²
Sa³ta³na²jah¹lu¹ta²na² txih³xu¹ta²kxai³lu² ā³nxũ²kwai³wih¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Ā³nxũ²kwai³wih¹ka³tu³ti¹ E²va³ka³lxu¹ta²kxai³lu² i³ki³ha¹kxi²ta¹hxai²ti³ai¹ti²-
tu³wa². Nxe³nũ²la² kō³nxe³ti³ kái³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². Jāx¹ju³ta² kō³nxe³ti³
kái³yah³lxin¹kxa²yan³ti³su² nxe³nx2ta¹nha²wa². Kris²tu³jah¹la² so¹lxi³ yxo²-
i²yah³lxin¹ju³ta² ten³sa³nha²wa². 4 Nxe³yān¹ta¹ te²yā¹yxah³lxa³lxa². A²nũ²a²
i²li³te²a² wxā³sxa³ tah²yau³xa² i³yau¹ũ³nx2ti³ke³la³te²kxai³ Je³su²jah¹la² ā³lxi³-
jah¹la² i³ye³kxi¹nx2ti³nxa³jah¹la²nũ³a² i³yau¹ũ³nx2ti³ke³la³te²kxai³ wi¹lhin¹sxā³
yxo²i²yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa². Te²yā¹nxe³sxā³ Txa²wā¹sũ³na² Yāu³ka³txa² a²nxũ²kwai³-
yxau³nx2ti³ai¹ti²tu³wa². Yxān¹ta¹ yāu³ka³txa² ā³xa² i³yau¹ũ³nx2ti³ke³la³te²kxai³
sa²so¹nũh¹yah³lxi³hĩ³nxa¹lxa². Te²yā¹nxũn³sxā³ txa²wā¹e¹nāu³ai²na² sa²hau³-
ko³tũ¹nhē³jau³nũ³su² i³yau¹ũ³nx2ta¹ai¹ti²tu³wa². Yxān¹ta¹ wān³txa² yau³ā³xa²
e³kxi¹nx2ti³ke³la³te²kxai³ ā³kāi³so¹yah¹lxi³hĩ³nxa¹lxa².

5 Nxe²e³kxi¹nx2tain¹tũ³kā³txa² Txa²wā¹sũ³na² wān³txi³su² ki³lxo³tũ³-
kā³txai²li² hai³txi³ ā³sen³so¹sai¹nxa³wa². Hxi²kan¹jah¹lo²su²nũn³na¹wa².

6 Wxa²ne³nxē³na² wi¹lā³ne³wih¹nx2ti³xa³kxan²ti³ wxi²kan¹txi³ e³-
jah¹lo²sa¹wa². Ye³ka³lxa¹txi³ e³kxi¹nx2ti³to³ha¹tai¹ti²tu³wa². Wān³txa²
wain³jau³xa² so¹lxi³ e³a¹ju³ta² a³ya³txa³kxi²nũh¹sah¹lxin¹tai¹ti²tu³wa².

7 Txa²wā¹sũ³na² wān³txa² wi¹jau³xa² i³hen³txi³nx2ta¹hĩ¹nai³tā² hai³-
txi³ ũ³yho³hi²sah¹lxin¹ju³ta² ten³sa²nxa³tai¹ti²tu³wa². Nxe³nx2ta¹ju³ta²i³tā²
i³ju¹nxot¹sa³ha²kxai³ wxāi²na² so¹lxi³ i³kāi²not³txa²lxa¹ha²kxai³ nxe³nx2ta¹tai¹-
ti²tu³wa². Jā¹nxe³ju³ta² wxa²e¹nān¹jau³la³ kō³nxe³ti³ kái³nxa²lxi³hĩ³na¹te²la¹xā³?

Hai³txi³ ti³he¹nxe³nx2ti³nxa³tai¹ti²tu³wa². ⁸Nxe³sxã³ Txa²wã¹sũ³na² wãn³-txa² i³hen³txi³nx2ta¹hi¹nai³tã² yxo²i²tũ³ka³txi³nãu³xa² ã³xa² a²yen³kxa² wã²nhũh¹sain¹na²hẽ³la². Yxau³ya³sain¹sã³ Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² i³hen³txain¹-nxa³kxan²ti³ a²yen³kxa² wã²nhũh¹sain¹na²hẽ³la². Wxa²nũ³ka³txi³ i³nxai¹na² a²yen³kxa² wã²nhũh¹sah²lxan³tai¹ti²tu³wa². Nxe³sxã³ a²nũ²a²ã³xa² a²yen³kxa² so¹kxai¹na¹ha²kxai³ wxa²nũ³ka³txa² Sũ³na² wãn³txa² i³hen³txi³nx2ta¹ha²-kxai³ nxe³ye¹nx2ta¹tai¹ti²tu³wa². ⁹Te²yã¹nxe³sxã³ yxau³ya³sain¹ti³kxai³lu² Sũ³na² wãn³txa² i³yau¹ũ¹nx2ta¹hi¹nai³tã² yxo²i²tũ³ka³txa² Ma³se³to²na²ko³-xan¹te²nãu³xai²li² yen³kxa² wã²nhũh¹sain¹na²hẽ³la². Yxã¹ta¹ wxa²nũ³ka³txi³ i³nxã² a²yen³kxa² i³yai¹nũ³nxa²lxi³nxa³tai¹ti²tu³wa². Jã¹nxe³sxã³ yan¹nãu³a¹ a²yen³kxa² a²yo³ha² ai³nũ³nxa²lxi³nxa³lho³la². Nxe³ha²kxai³ wãit3xa²-lxa¹ju³ta² ten³sa²nxa³nha²wa². ¹⁰Jã¹nxa¹jut3su² Kre²sa²ko³xa² hã¹nxe³ti³xa¹ kã³tũ³h¹nx2ti³te³lhã³ ai³lha²thet3ta¹tãu³a² Txa²wã¹sũ³na² wãn³txa² wi¹jau³xa² i³hen³txi³nx2ti³te³lhã³ ai³lha²thet3ta¹tãu³a² hai³txi³ wxa²yen³kxa² wã²-nhũh¹sah²lxin¹ju³ta² ten³sa²nxa³nha²wa². Kris²tu³jah¹lai²na² wãn³txa² ya²la³tu³ jau³xan²tu³ nxũ²kwa¹yxau³sa³ha²kxai³ nxe²e³kxi¹nx2ta¹wa². ¹¹Jã¹nxa¹jut3su² i³h¹nxe³kxa²yan³ti³tã³ nxe²kã³nx2ti³hĩ³na¹te²la¹xã³? A³lxi¹nx2ti³hĩ³nxã²nxa³te²-la¹xã³? Hai³txi³ ti³he¹nxe²nxa³wa². A³lxi²khai¹lxnxe²nx2ta¹nha²wa². Ju¹ta¹na² Txa²wã¹sũ³na² i²nẽ³nha²wa². Nxe³ha²kxai³ ya²la³tu³tã³la².

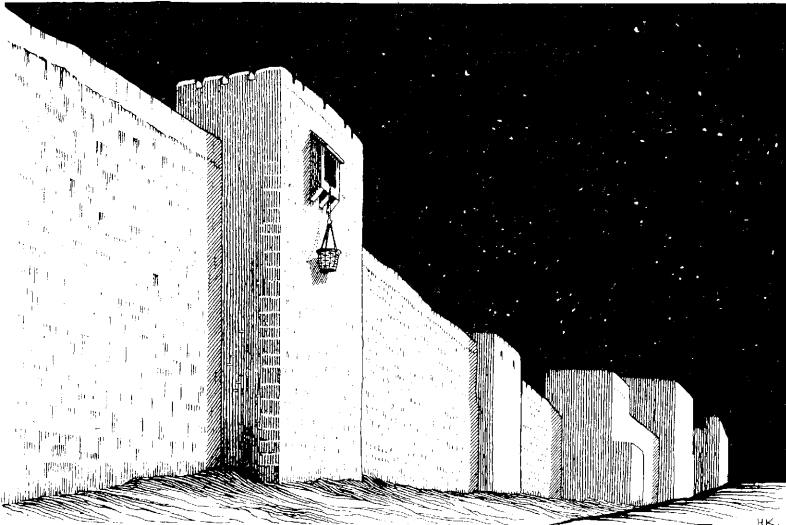
¹²Jã¹nxa¹jut3su² kã³i³hxai²na¹kxai³ jã¹nxa¹tu¹wa². Txa²wã¹sũ³na² i³kã³ixlso¹tũ³ka³txi³su² ki³lxo³tũ³ka³txa² kwa² sa²nẽ¹nxi²nhain¹kxa²yan³-txi³su² na¹ha²kxai³:

—~Pau²lah³lai¹tã² kã³i³hxai²kxai³ jã¹xsĩ¹na¹wi¹. Ain¹jau³nũ³su² kxa²yan³txi³su² nxa¹ha²kxai³ nxe³ye¹nx2ta¹wa². ¹³Jã¹nxe³tũ³ka³-txai²li² ya²la³tu³ki³lxo³tũ³ka³txai²la¹wa². A²wa³ka³li³yu³khai³xa² ã³ke³tũ¹nx2tain¹na³la². I³xã³lxi³ti³lot3sxã³ Kris²tu³jah¹lai²li² i³kã³ixlso¹-tũ³ka³txi³su² ki³lxo³nxain¹na³la². Yxã¹ta¹ ã³ke³tũ¹nxa²lxain¹na³la². Nxe³ju³tai²li² sa²nẽ¹nxi¹nx2ta¹jut3su² ti³he¹nx2nxa³wa². ¹⁴Nxe³yã¹ta¹ Sa³ta³na²jah¹lai²na² hi²sen³su² i³xã³lxi³to³nha²te²ju²hẽ³la². Oh³xan¹jah¹la² a²ha²tet¹jah¹lo²hũ³sã³ i³xã³lxa³ti³lo³nha²te²ju²hẽ³la², Sa³ta³na²jah¹la²sa³. ¹⁵Te²yã¹nxe³sxã³ Sa³ta³na²jah¹la² a²sa³wi³ha³lxa² ya¹nxe³sxã³ i³ã³lxa³ti³-lxo³nha²yain¹nũ³na³la². Wain³txi³ kã³i³tũ³ka³txi³su² ki³lxo³nhain¹na³la². Nxe³kxan²ti³ nxe² o²la³kxi²ki³lxo³nhain¹kxan²ti³ kã³ain¹ju³ta² a³ya³txi²-tu¹wa². Ko³nxe³ti³ kã³ain¹kxa² yo³ha² i³wai¹txain¹ju³ta² yũ³ain¹tu¹wa².

Pau²lah³lai²na² khãuh³lxa³thin¹kxi³jau³su²

¹⁶Jã¹nxa¹jut3su² we¹na¹ki³lxo³syah¹lxi³txa³hẽ¹la². Yxã¹ta¹ nxe² e³yah³lxin¹-kxai²nãn²tu³ toh³lxi² e³kxi¹nx2ta¹ha³ta²wa². Ain³kxi²sah¹lxi³hẽ¹la². Yxo²kã²in²txi³ e³kxi¹nx2ta¹tu¹wa². ¹⁷Toh³lxi² e³a¹jau³xai²na² hai³txi³ Txa²wã¹sũ³na² i³-yau¹ũ³sa²jau³sxa³wa². Ya²la³tu³ kwa²toh³lxi² e³a¹tu¹wa². ¹⁸Yuh³xai²nãn¹te²a² yen³kxa² yxo²kã²in²e³ain¹te²ju²hẽ³la². Te²yã¹nxe³sxã³ yxo²kã²in²e³nũ³na¹-tu¹wa². ¹⁹A²hoh³lxi³su² khai¹yah³lxi³ta¹hi¹nhẽ¹la². Nxe³yah³lxin¹kxan²ti³

toh³lxa² e³tū³ka³txai²li² wi¹lain³kxi²yah³lxi³ta¹hi¹nhē¹la². 20Yxo²xūn³txi³ kwa³-
na³nx2tai¹nha²kxai³ i²ū³nx2tai¹nxa³kxan²ti³ ū³yho³hain¹yah³lxi¹nha²kxai³
i³ki³ha¹kxi²nx2tai¹nha²kxai³ i³kāi²nxa³tot3sih¹nxa²lxain¹jau³su² nxe³nx2tai¹nha²-
kxai³ wxa²yxo²su²nxa²lxi¹nha²kxai³ nxe³nx2tai¹ta¹hē¹la². Nxe³nx2tai¹nha²kxai³
hai³txi³ wa³lxī³nha²yain¹yah³lxi³ta¹hxā³nhē¹la². 21Te²yā¹nxe² kāi³ūh¹nx2ta¹ju³ta²
ya³lo³txi³ti³hex1sa²nxa³tai¹ti²tu³wa². Nxe³jau³jau³xai¹na² e³kxi¹nx2ta¹ha²kxai³
āu²li²to³nha¹nha²wa². Nxe³yān¹ta¹ toh³lxa² e³kxi¹nx2ta¹wa². Yuh³xai²nān¹te²a²
yen³kxa² yxo²kāin²txi³ e³sa²tē³ain¹ke³la³te²kxai³ hxi²kan¹txi³ e³ain¹kxa² yā¹nxūn³-
na¹wa². 22E³bre²a² nū³ka³txi³su² si¹hain¹te¹la¹xā³? Te²yāx1te²su² nūn³na¹wa².
I³sa²e² nū³ka³txi³su² si¹hain¹te¹la¹xā³? Te²yāx1te²su² nūn³na¹wa². A³bra³āu²ah³la²
a²ne³tah²nāu³su² si¹hain¹te¹la¹xā³? Te²yā¹nxe² A³bra³āu²ah³la² a²ne³tah²nāu³su²
na¹wa². 23Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² sa²yxo²we¹tain¹te¹la¹xā³? Te²yā¹nxū³-
na¹wa². Yxān¹ta¹ ā²la² kāi²non³sxā³ sa²yxo²wet1sa²sen³sai¹ai¹na¹kxah³lo²sa¹wa²,
toh³lxi³sxā³ e³a¹kan²ti³na². I³kāi²non³sxā³ wa³ko³na¹ha²kxai³, ā²la² ye³ka³lxa¹txi³
sxi²ha² kan²thi³na² ū³tī¹kxi²sain¹to³ha²kxai³, nxe³sain¹toh³na³la². Ye³ka³lxa¹txi³
i³wait1sai¹nha²kxai³ khāuh³lxa³txa² ya²lut1sa²te³lhxā³ sai¹nha²kxai³ sain¹toh³na³-
la². 24Po¹na² wā²la² we¹tīh³na² tē³sxā³ i³ta³lo³wait1sain¹na²hē³la². Ye³ka³lxa¹txi³
39 nxe² i³ta³lo³wait1sain¹na²hē³la². Te²yā¹nxe³sxā³ ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ ka³na³ki¹
nxe² i³ta³lo³wai²ta³kxi²sain¹na²hē³la², Ju³te²a² nū³ka³txa² txa²nū³ka³txi³khai³xa²
a²ha³tih³xa²nāu³xa² ten³sai¹nxa³ha²kxai³la³. 25Jā¹nxe³sxā³ ro³ma²no² nū³ka³txa²
hi³sa³ka³txa² tē³sxā³ i³sun²ta³kxi²sain¹toh³na²hē³la². Ye³ha¹li¹ ka³na³ki¹ i³sun²ta³-
kxi²sain¹na²hē³la². Ye³ka³na³ka³nat3sxā³ tah³lxa³kxa² tē³xain¹sxā³ ā³nan³sa²sxā³
ā³ya²lu¹ti³ten³sain¹na²hē³la². I³ye³nai²li² ai³la¹tāu³a² na³vi²o²tē³na² ā³ne³hē²kxi²
ai³na¹tāu³a² ā³ni³sa²wih¹sxā³ ā³nxūt1sa³hē¹la². Ye³ha¹li¹ ka³na³ki¹ ā³nxūt1sa²-

(2 Korintios 11.28)

to³hē¹la². Nxe³na¹hi¹na² ka³nxah³ta² whāi²na¹ a³lan²ta² whāi²na¹ ne³ho²kxa² ho³ha³sain¹to³ha¹hē³la². 26 Ha³lo²a² ā³nxai³lha²the³ta¹tāu³a² ha³nxeh³lxi³ju³-ta² i³ha¹txi²sa²to³nha²hē³la². Ka³wā³lxa² yxo²ha³ti³lhi³a¹tāu³a² kāi²nhūx3sā³ ā³nxūt1sa²sā³ i³lo³nxe³ti³ten³sa³ha²kxai³, a²nū²a² kuh³lxa³thin¹te²nāu³xa² ā³tū³sain¹sā³ yen³kxa² kāi³kxi²hxat3sai¹nha²kxai³ Ju³te²a² nū³ka³txa² txa²-nū³ka³txi³khai³sai¹nha²kxai³ ha³lo²a² ha³nxeh³lxi³ju³ta² ai³la¹ha²kxai³, Ju³te²a² nū³ka³txi³sxa³te²nāu³xa² te²yā¹nxe³si¹sai¹nha²kxai³ nxe³sain¹to³nha²hē³la². Ha³lo²a² i²li³je³na² ha³nxeh³lxi³ju³ta² i³ha¹txi²to³ha¹hē³la². Sxi²je³na² i³ha¹txi² kwa²ha³lo²a² i²li³je³na² i³ha¹txi² i³ye³na² ūn³je³na² i³ha¹txi² nxe³sā³ ha³nxeh³lxi³ju³ta² ka³lxa¹txi³ i³ha¹txi²to³ha¹hē³la². Txa²ya³lhxu²ki³lxo³nha²te²a² ha³nxeh³lxi³ju³ta² ai³lhi¹sain¹-na²hē³la². 27 Kāin² wa³ko³na¹ha²kxai³ kāi²nhxi²thah³sa²ha²kxai³ sa²to³nha²hē³la². Ye³te³nxa² a³la²ni²to³ha¹ha²kxai³ he³ja³lu²sa²to³ha²kxai³ ya³lxu²ja³lu²sa²to³ha²kxai³ a³lxi³tan³ya³lu²sa²to³ha²kxai³, yain³txi³txa²sa²to³ha²kxai³ wān²txa³ yū¹sa²to³hxa³-ha²kxai³ nxe³sa²to³nha²hē³la². 28 Nxe³sa³kxa²yu³su² yxo²i²tū³ka²txi³nāu³xa² ha³kxa¹ i³hau³ko³tū¹hai¹na¹ju³ta² hxi²waun³txi³sa²to³nha²wa². 29 Txa²wā¹sū³na² wān²txa² yxo²i²te²a² wain³txi³ kāi³xa³kxai²nān²tū³ jah¹lain²txi³ txai²na¹xain¹txi³ nxe³sā³ āin²ta³kxi²nha²ya³ha¹nha²wa². Ko³nxe³ti³ kāi³kxai²nān²tū³ jah¹lain²txi³ txai²na¹-xain²txi³ i³āin²ta³kxi²nha²ya³ha¹nha²wa².

30 Jā¹nxa¹jut3su² yxo²kāin²e³a¹ke³la³te²kxai³ txa²hxi²kan¹sa²nxa³ju³ta² so¹lxi³ yxo²kāin²e³hī³na¹wa². 31 Txa²wā¹sū³na² sa²kxai³lu² i³ki³ha¹-kxi¹nx2ti³nxa³ju³ta² i²sa³jah¹lai²la¹wa². A²nxe³jah¹lai²li² Je³su²jah³la³ Txa²wā¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lo²su² ha²kxai³ a²nxe³jah¹la² A²wi³-na² Si³yxau³jah¹lo²su² na³la². A²nxe³jah¹la² sa²nēn¹kxi²sa²tē³to³ha¹wa². 32 Nxa²ha¹te¹ a²kxā³nxai³tā² Ta³mas²ko²thi³na² yxau³na¹hī¹nai³tā² thi¹na² a²wa³kxēn³yah³la² hi²sen³su² sxih²yxoa² a³li³ta³yxoa² whāi³na¹ i²sa²-tē³kxi²si¹hain¹jau³su² kwa³na³ain¹ta¹hē¹la². Txa²na² ū³tī¹kxi²sa²te³lhxā³ kwa³na³ain¹ta¹hē¹la². A²nxe³jah¹lai²na² sa²kxai³lu² A³re²jah³la² ha³lo²-a² hxi²kan¹khai¹lah¹lai²na² wān³txa² sa²yxowet1si¹hain¹jau³su² nxe² kāi³ain¹ta¹hē¹la². 33 Jā¹nxa¹jut3su² Txa²ya³lxi³nāu³xa² ā³non²ta³kxi²sain¹-na²hē³la². Ā³non²ta³kxi²sain¹te³nah¹lxi¹, sxi²jen³nai²na² ki³tā¹kxi²nha²je³na² nxe³sā³ ki³tan¹ta²yxoa² sa²so¹sain¹nū²la² ha³ti²a² kū³ni³nha² ū³ki³kū²-kxi²sain¹nū²la² ū³whi¹hit3sain¹nū²la² win¹ta²te²lxi³ sxi²ti²ta³lo³kxa² tē³sā³ ū³ha³lo²sa²tā³kat3sain¹na²hē³la². Nxe³sai¹nha²kxai³ ih³sau³nai¹na²hē³la².

Pau²lah³lai²na² hxi²sā³nho³tēx3jut3sū³ju³ta²

12 1 Āh¹lxi³ yxo²kāin²e³a¹tu¹wa², toh³lxi³jau³hū³kxan²ti³na². Yxān¹ta¹ hxi²sā³nho³tēx3jut3sū³ju³ta² i²a¹ju³ta² i³ye³kxi¹nx2ta¹tu¹wa². Yen³-kxa² i²yau¹ū³sa²ju³ta² i³ye³kxi¹nx2ta¹tu¹wa². 2 I³ye³kxi¹nx2ta¹ka³tū³ti¹ kwē³kxa² ye³ka³lxa¹txi³ hxi²ka² hxa³sā³ ye³ha¹li¹ ye³ha¹li¹ wxa²sa³wa²la³kxi²xi²nūn³sā³ nxe² kwē³ko³nhi¹nai³tā² in³txa² Kris²tu³jah¹la² wān³txa² yxo²i²jah¹la² in³txai²li² i²a¹hē³la². I²a¹jah¹lai²na² sa²kxai³lu² oh³xan¹ko³xa² ki³khai¹lko³xai²na² Txa²-wā¹sū³na² yxau³ju³khai³xa² ka³la³si²nū²nha²wa². Nxe³ju³ta²i² a²nū²khai³xa²

ka³la³si¹hī³te²la¹ku² hāi¹sxā³ hxi²sxā³nho³tēx3jut3sū³ju³ta² i²te²tū²nha²ku² nxa¹-
 nha²wa². Txa²wā¹sū³na² so¹lxi³ a³la³kxi²jah¹lai¹la¹wa². 3 Jā¹nxe³sxā³ jah¹lai²li²
 oh³nān¹ko³xa² Txa²wā¹sū³na² yxau³ju³khai³xa² ka³la³si²nū²nha²wa². A²nū²khai³-
 xa² ka³la³sxā³ i²te²tū²nha²ku² hxi²sxā³nho³tēx3jut3sū³ju³ta² i²hī³te²tū²nha²ku²
 nxa¹nha²wa². Txa²wā¹sū³na² so¹lxi³ ko³nh²jah¹lai¹la¹wa². 4 A²nxe³jah¹lai²na² sa²-
 kxai³lu² wān³txa² wa³nūt3jau³su² ain³kxi²nū²nha²wa². A²nxe³jah¹lxain²ti³na¹wa².
 A²nxe³jau¹xai²na² a²nū²a² wān³txa² hxi²kan¹txi³ i³yau¹ū¹jau³sxa³nū²nha²wa². A²-
 nū²a² wān³txa² hxi²kan¹txi³ e³xa³nū²nha²wa². 5 Jā¹nxa¹jau³su² ju¹tai²li² yxo²kāin²
 e³kxi²na¹tu¹wa². Yxān¹ta¹ txai²na¹xai²na² o²la³kxi²na¹ju³khai³xa² e³ūh¹nxa³-
 nha²wa². Ha³lo²a² hxi²ka¹nhā²nxa³ju³ta² so¹lxi³ i³yau¹ū¹te³lhxā³ e³kxi²hī³na¹wa².
 6 Nxe³yān¹ta¹ yxo²kāin² e³ti³ten³sa³ke³la³te²kxai³ hai³txi³ kwa²toh³lxi³jau³su²
 hī³nx2nxa³wa². Ya²la³lyau³su² ha²kxai³ kwa²toh³lxi³jau³su² hī³nx2nxa³wa².
 Yxān¹ta¹ yxo²kāin² e³ūh¹nha²sa²nxa³nha²wa². Ha³lo²a² i²a¹ju³ta² so¹lxi³ wān³txa²
 ain³kxi²na¹jau³xa² so¹lxi³ e³a¹tu¹wa². Na¹kxai²nān²tū³ a²nū²a² i²sain¹kxai²nān²tū³
 kāi³a¹ju³ta² wain³txi³ a³la³kxi²nūh¹sain¹tu¹wa². Ju¹tai²li² ten³sa³nha²wa².
 7 Nxe³na¹ta¹ yen³kxa² wi¹khai¹nxe³te²a² i²nha¹hē³la². Nxe³na¹ha²kxai³
 yxo²kāin²khai³lxnxe³sxā³ e³a¹kxa²yān³txi³su² txa²sī³na² ā³nix3ton³-
 sa²ju³ta² yū³nha¹nha²wa². Sa³ta³na²jah¹la² hxi²ka² i³tot3sa³na²hē³la².
 Yxo²kāin²khai³lxnxe³sxā³ e³a¹kxa²yān³txi³su² i³ton³sxā³ yxau²xai³la¹wa².
 8 Jā¹nxe³sa²ju³tai²li² ye³ha¹li¹ ka³na³ki¹ Txa²wā¹sū³na² e³kxi²to³ha¹hē³la².
 ĩ³ta³ka³txa² i³ton³sa²ka³txa² ā³kūt3si¹ha¹jau³su² e³kxi²to³ha¹hē³la². 9 Nxe³-
 nxa²ha¹te¹ i³wa²lū³xi²sa³te³nah¹lxi¹ Txa²wā¹sū³na² e³kxi²sa³te³nah¹lxi¹:
 —~Kāin² thāi³ti³la² a³lxi¹nxa²ha¹ju³ta² āh¹ kāi²non³na³li¹. Yu³tā³xa² yū²-
 nxa³kxan²ti³ ān²na³li¹. Nxe³sa²jut3su² ha²kxai³ hxi²kan¹nxa²nxa³kxai²nān²tū³
 txa²hxi²ka¹na¹ju³tai²li² āh¹ kāi²non³na³li¹. Nxe³sa³na²hē³la². Nxe³sa²ju³tan¹-
 te²kxa³yā³lhu² ka³li³sa³nha²wa². Ka³li³sa³ha²kxai³ txa²hxi²kan¹sa²nxa³ju³ta²
 yxo²kāin² e³to³ha¹tu¹wa². Jā¹nxe³sa³kxai²nān²tū³ Kris²tu³jah¹la² a²hxi²kan¹-
 khai³ju³ta² nxū²kwāi³yxau²xai³lha³tu¹wa². 10 Nxe³na¹jut3su² Kris²tu³jah¹lai²na²
 wān³txa² i³hen³txi³na¹ha²kxai³ ka³li³sxā³ yxau²xai³la¹wa². Txa²sī³na² ā³nhxi²-
 kat1sa²nxa³ju³kxai²lē¹. Ko³nxe³ti³ e³kxi²sain¹ju³ta² yū³sa³ju³kxai²lē¹. Yen³kxa²
 yū³sa²nxa³ju³kxai²lē¹. Txa²wā¹sū³na² wān³txa² yxo²a¹ha²kxai³ khāuh³lxa³-
 te³sain¹ju³kxai²lē¹. Ha³lo²a² ko³ton³kxi²sa²ju³kxai²lē¹. Nxe³ju³ta² yxo²ha³kxa¹
 ka³li³sxā³ yxau²xai³la¹wa². Nxe³sxā³ txa²sī³na²na² ā³nhxi²kat1sa²nxa³kxai²-
 nān²tū³ Kris²tu³jah¹la² i³hxi²kat1ti³hit1sa²na³la².

Pau²lah³la² hxi²waun³ta³kxi²ju³su²

11 Nxa²ha¹te¹ toh³lxa³ti³yah³la² yā¹nxe² e³a¹wa². Yxān¹ta¹ wxāi² i³nxa² wā²-
 nxūh¹lxi³yah³lxi¹lxa². Wi¹le³kxi²nūh¹sah²lxin¹ke³la³te²kxai³ wai³nhī³nx2na³la².
 Yxān¹ta¹ sah²lxa³lxa². Tū¹kā³txain²txi³ Txa²wā¹sū³na² wān³txi³su² ki³lxo³tū³kā³-
 txain²txi³ hai³txi³ ne³ka³ta²sai¹nxa³wa², txai²li² kāi²ti³he¹nxē²nxa³kxan²ti³na².
 12 Txa²wā¹sū³na² wān³txa² ya²la³lyau³xa² i³yau¹ū³na¹jah¹lo²su² te²sa¹kxe³su²
 wā²nā³ū¹nx2ta¹tai²ti²tu³wa². Ya³nān³ta³ki²la²sxā³ kāi³ūh¹nx2ta¹tai²ti²tu³wa².

Wā³nxīn¹sxā³ o²la³kxi²na¹ju³ta² i²yah³lxi¹nha²kxai³, on²ta³kxi¹nx2ta¹ju³ta² i²-yah³lxi¹nha²kxai³, Txa²wā¹sū³na² i³hxi²ka¹ti³hit1sa²ju³ta² i²yah³lxi¹nha²kxai³, sah¹lxin¹tai¹ti²tu³wa². A²nxe³jut3su² ā³ye³yo²nū¹sa²na³la². 13 Yxo²i²tū³ka³txa² ā³xai²na² a²yo²ha³kxa¹ wi¹kāi³ū¹hai¹na¹ha²kxai³ wxāi² i³nxai²na² so¹lxi³ ko³-nxe³ti³ kāi³ū¹nx2ta¹ha²kxai³ nxe³nx2ti³hī³na¹te¹la¹xā³? Ti³he¹nxe²nxa³wa². Tū¹ka³txi³nāu³xain²txi³ wxa²nū³ka³txain²txi³ te²yā¹nxe² kāi³ū¹nx2ta¹tai¹-ti²tu³wa². Hāi¹nxe³sxā³ kwa² hxi²tha³txa²lxi³nx2ti³kxa²yan³ti³su² yen³kxa² yū³yah³lxin¹kxa² wā²nhūh¹sah¹lxin¹jau³nū³a² i³ye³kxi¹nx2ti³nxa³tai¹ti²tu³wa². Ju¹tai²na² ne³wā²na³ya³sah¹lxi³hē¹la².

14 Ye³ha¹li¹ wxā³si²nx2ta¹tai¹ti²tu³wa². Jā¹nxe³te³lhxā³ āu¹la³kxi² ta³lu²-ni¹nx2ta¹wa². Nxa¹kxai²nān²tu³ wxa²yen³kxa² wā²nhūh¹sah¹lxin¹ju³ta³nū³a² e³kxi¹nx2ti³nxa³lho³la². Ū3yho³hi²sah¹lxin¹txā³nxa² ten³sa²nxa³nha²wa². Wxāi² i³nxa² whāi²na¹ ten³nxa²lxa¹nha²wa², Sū³na² wān³txa² yo²i²sxā³ yxau²xai³lyah³lxin¹si¹jau³sa². A²wi³nu²su² tā³nxa² a²hā³ka³nū³su² tā³nxa² nxe³te²kxai³lu² a²wē³ha³lxi³khai³xa² yen³kxa² ūh³kxi³nū³a² hau³kot3sxā³ ū³nyhain¹te²ju²hē³la². Hai³txi³ wē³ha³lxi³su² te²kxai³lu² a²wi³na² tā³nxa² a²hā³ka³na² tā³nxa² sa²hau³kot3sxā³ ū³nyhain¹te²sxa³yu²hē³la². Nxe³te²-sē¹la². Txa²wē³ha³lxa² yā¹yah³lxi¹lxa². 15 Nxe³kxa²yā¹nxe² txa²yen³kxa² ha³kxa¹ ū³hau³ko²tūh¹nx2ta¹kxan²ti³ i³ka³li³hī³na¹wa², hxi²kxū³na¹ju³ta² hxa³n¹kxi²sa³kxan²ti³na². Nxe³na¹ha²kxai³ a³lxi¹nx2ta¹ju³ta² i³kāi²no³tūh¹-nx2ta¹wa². Nxe³nx2ta¹ta¹ a³lxi²sah¹lxin¹ju³ta² i³kāi²nxa³to³je¹nx2ti³na³la².

16 Nxe³sxā³ yxau³ya³sah¹lxi¹nh¹na³tā³ kwa²hi²tha³txa²lxi³nxa³-tai¹ti²tu³wa². Nxe³nx2ti³nxa³kxan²ti³ wxa²nū³ka³txa² a²ha³tih³ i³nxa² wān³txi³kxai³lu¹ e³kxah²lxin¹te³nah¹lxi¹:

—~Pau²lah³lai²li² i³ki³ha¹kxi²nē³na³li¹. Wān³txa² ka²yāu¹ka²yāu¹-jau³xa² e³kxi²nē³lain¹na²hē³li¹. Nxe³sa²yah³lxi³ta¹hi¹nhē¹la². 17 In³txai²li² i³ki³ha¹kxi¹nx2ti³sxā³ wxa²yen³kxa² kwa² sa²so¹kxi¹nx2ti³si¹jau³su² ū³sa²si¹-hā³ū¹nx2ta¹lhai¹la²? Hai³txi³ ti³hex1ye¹nx2ti³nxa³hē³la². 18 Kxā³nhxi¹na³tā³ Ti²to³jah¹la² ū³sa²si¹hā³ū¹nx2ta¹tai¹ti²tu³wa². In³txa² yo²i²nūn³te²a² ā³si³te³kxi²si¹ha¹jau³su² ū³sa²si¹hā³a¹hē³la². Jā¹nxe³hi¹na³tā³ i³ki³ha¹kxi¹-nx2ti³sxā³ wxa²yen³kxa² kwa²sa²so¹kxi¹nx2ti³ta¹lhai¹la²? Ti³he¹nxe²nxa³wa². Txa²ē¹nān¹jau³xain²txi³ Ti²to³jah¹la² a²ē¹nān¹jau³xain²txi³ yxa³ha¹wa². Yxa³-ha¹ha²kxai³ ya²la³lyau³xa² sa²yo²wet1sxā³ kāi³si¹na¹tai¹ti²tu³wa².

19 —~I³ye³i³wa³lxīn³nē³jau³xa² e³kxi²ti³ten³ji¹xā¹. Yah³lxin¹jau³-su² yxān¹ta¹ ten³sa²si¹nxa³nha²wa². Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² i³yau¹ū³sa²si¹n¹jau³xa² so¹lxi³ i³ye³kxi¹nx2ta¹wa². Txa²wā¹sū³na² yen³nāu³a² e³kxi¹nx2ta¹wa². A³lxi¹nx2ta¹wa². Kris²tu³jah¹lai²na² wān³txa² yo²i²kāi²-non³yah³lxin¹ju³ta² so¹lxi³ ten³sa²si¹n¹ha²wa². 20 Wxā³si²nx2ta¹kxai²nān²tu³ i³ā³lxa³ti³nha²hī³txa²nān³khil³ nxe³nx2ta¹nha²wa². Nxe³nx2ta¹kxai²nān²tu³ ā³lxi²ye¹nx2ti³nū³nhī³na¹wa². Hxi²waun³txi³sa³nha²wa². Wxā³si²nx2ta¹kxai²-nān²tu³ ko³nxe³ti³ kāi³yah³lxin¹ju³ta² yū³te³lxā²nān³khil³ nxe³nx2ta¹nha²wa². Kwa² wān³txa² i³ye³sxā³ i³yi²yi²lhon¹ta³kxi²nyhu¹ah³lxi³hī³nxān¹ji¹ku¹.

A²nũ²a² ă³xa² yen³kxa² ko³nxe³ti³ yxo²kwain³kxi²nyhu¹ah³lxi³hĩ³nxãn¹-
ji¹ku¹. Ī³yxaih²kxi²nyhu¹ah³lxi³hĩ³nxãn¹ji¹ku¹. Kãin²ki³lxo³nha²sxã³
ĩ³hait2ta³lxi³nyhu¹ah³lxi³hĩ³nxãn¹ji¹ku¹. A²nũ²a² ă³xa² o³nxa³ti³lon³sxã³
ĩ³ye³kxi²nyhu¹ah³lxi³hĩ³nxãn¹ji¹ku¹. Ko³nxe³ti³ hãĩ³a² ĩ³he³son³kxi²nyhu¹ah³-
lxi³hĩ³nxãn¹ji¹ku¹. Ī³kãin²ti³nha²ki³lxo³nxe² ĩ³ye³kxi²nha²yah³lxi³hĩ³nxãn¹ji¹ku¹.
Ā³txi³sxã³ ă³nhai²ta³lxi²nyhu¹ah³lxi³hĩ³nxãn¹ji¹ku¹. Nxe³nx2ta¹nha²wa².
21 Hxi²waun³ta³kxi¹nx2ta¹nha²wa². Wã³li²na¹tãu³a¹ Txa²wã¹sũ³na² yen³nãu³-
a¹ ĩ³ain²ta³kxi²nũh¹sah¹lxin¹kxa²yã³txi³su² nxe³nx2ta¹nha²wa². A²kxã³nxa²
ko³nxe³ti³ kãĩ³yah³lxin¹tai¹ti²tu³wa². Txu¹ha² ă³xa² ta³nxa² in³txa² ă³xa² ta³nxa²
ũ³whĩn¹ta³kxi²nyhu¹ah³lxin¹tai¹ti²tu³wa². Ī²li³ju³ta¹ ko³nxe³thin¹txi³khaix¹sxã³
o³la³kxi²yah³lxin¹tai¹ti²tu³wa². Nxe²kãĩ³yah³lxin¹ta¹ hai³txi³ ĩ³ain²ta³kxi²nha²-
sxã³ ă³na¹yah²lxan³ka²yã³txi³su² hxi²waun³ta³kxi¹nx2ta¹nha²wa².

Pau²lah³lai²na² wãn³txa² a²ne³ki³san¹jau³su²

13 1 Ye³ha¹li¹ wxã³sxã³ ĩ²nx2ta¹tai¹ti²tu³wa². Jã¹nxa¹tu¹wa². Nxe³sxã³
Txa²wã¹sũ³na² ũ³wha²li¹txã³nxai³tã² nxe³te³nah¹lxi¹:
—A²nũ²a² ĩ²li³te²a² ko³nxe³ti³ kãĩ³ju³ta² a²ti²te³lhxã³ yah³lxin¹kxai²nãn²tu³
a²nũ²a² ha¹li¹ ta³nxa² ha¹li¹ ka³na³ki¹ ta³nxa² jau¹xain²txi³ ĩ³yau¹ũ¹nx2tain¹-
kxai²nãn²tu³ a²wãn³txai²na² ĩ³ye³yxo²nũ¹nyhain¹kxai²nãn²tu³ nxe³hi¹na²
so¹lxi³ a²nũ²a² ko³nxe³ti³ ĩ³y¹li²tai¹nhẽ³li¹. Nxe³ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa². 2 A²-
kxã³nxa² wxã³na¹hi¹nai³tã² e³kxi¹nx2ta¹tai¹ti²tu³wa². Ko³nxe³ti³ kãĩ³te² ĩ³nxa²
e³kxi¹nx2ta¹tai¹ti²tu³wa². Yxo²ha³kxa¹ ain³kxi²sah²lxin¹jau³su² tai¹ti²tu³wa².
Jã¹nxe³nx2ta¹tu¹wa². Nxe³nx2ta¹te³nah¹lxi¹:
—~Wxã³si²xi¹nx2ta¹kxai²nãn²tu³ wxãĩ²nãu¹ ĩ³nxa² a²yxo²ha³kxa¹ ĩ³an³-
ta³kxi¹nx2ta¹tu¹wi¹. Ko³nxe³ti³ kãĩ³yah³lxin¹te²a² ĩ³wai²txa³lxi³nx2ta¹tu¹wi¹.
Nxe³nx2ta¹nha²wa². 3 Nxe³nx2ta¹kxai²nãn²tu³ Kris²tu³jah¹lai²na² wãn³txa²
ĩ³ye³kxi¹nx2ti³ju³ta² ya²la³tu³ ĩ²yah³lxin¹tu¹wa². A²nxe³jah¹lai²li² Kris²tu³-
jah¹lai²li² hxai²yah³lxi³kxi²nxa³wa². Nũ³kxũn³khaix¹nxe³ju³ta¹li² wxa²ye³na²
wã²nã³ũ¹nx2ti³tu¹wa². 4 A²kxã³nxai³tã² Kris²tu³jah¹lai²na² yuh³xan¹ko³-
xa² yxau³hi¹nai³tã² a²hxi²kan¹ju³ta² ă³na¹hi¹nai³tã² ko³nxe³thin¹tũ³ka³txa²
sa²kxai³lu² ĩ³hxi²ki¹la³kxain¹ta¹hxai²hẽ¹la². Nxe³nũ²la² hã²wxã³txa³ Txa²-
wã¹sũ³na² hi²sen³kxai³lu² ka³ten³su² ĩ³sa²yxau³xi²ti³hi¹ta¹hxai²ti³ai¹ti²tu³wa².
Nxe³hi¹nãn¹te²tu³ Txa²wã¹sũ³na² ĩ³nũ³kxũn³ti³ta¹hxai²hẽ¹la². Te²yã¹nxe³sxã³
Kris²tu³jah¹la² hxai²ya³lxi³kxi²kxa² yã¹nxe³sxã³ hai²ya³lxi³kxi²nũ³na¹wa².
Yxãn¹ta¹ ĩ³nxũ²kwai³lxũ¹txi³sa²ju³ta² nxũ²kwai³yxau³sa²na³la², Txa²wã¹sũ³na²
ĩ³hxi²kat¹sa²ha²kxai³la². Ā³non²ta³kxi¹nx2ti³te³lhxã³ nxe³nx2ta¹wa².
5 Wã²nxũh¹ ĩ²xai³nha¹jah³lxi³hẽ¹la². Kris²tu³jah¹la² yxo²ĩ²ah³lxin¹ju³ta²
wã²nxũh¹ ĩ²sa²tẽ³kxi²xai³nyha¹jah³lxi³hẽ¹la². Kris²tu³jah¹la² hi²sen³kxai³lu²
nxũ²kwai³yxau³xai³nx2ti³na³la². Kwa² yxo²ĩ²yah³lxin¹ju³ta³la³ nxe³yah²-
lxan³kxai²nãn²tu³ nxũ²kwai³yxau³sa²tẽ³nx2ti³na³la². Ju¹tai²li² ĩ²yah³lxi¹lxa².
6 Te²yã¹nxũn³sxã³ Kris²tu³jah¹lo²su² nxũ²kwai³yxau³nx2ti³kxa² yã¹nxe³sxã³
nxũ²kwai³yxau³sa²nũn³na³la². 7 Te²yã¹nxũn³sxã³ Sũ³na² ĩ³kaix¹so¹jah¹lo²-

su² na¹ha²kxai³ yxo²xūn³sxã³ i³kwai²kxi¹nx2ta¹ju³ta² hxi²ka¹nhĩ³na¹wa². Nxe³na¹ha²kxai³ nūh¹i²jah¹lxi³hē¹la². Txai²na¹ wxã²nxa³tã³lxa¹ kō³nxe³ti³ kã³jah¹lai¹tã² wain³txi³ i³hau³ko³tūh¹jah¹lxi³sã²nhē³la². Wxã³sxã³ yxo²xūn³-txi³ i³kwai²kxi¹nx2ta¹kxa²yan³txi³su² nxe³ye¹nx2ta¹wa². 8Nxe³ha²kxai³:

—~Ya²la³lyau³xa² ã³a¹tū¹xã¹. Na¹kxan²ti³ hxi²kan¹txi³ ã³sa²si¹nxa³nha²-wa². Wain³txi³ ã³non²ta³kxi²sa²sih¹nx2ta¹ju³ta² so¹lxi³ ten³sa²sĩ¹nha²wa². 9Nxe³na¹ha²kxai³ txai²na¹ hxai²ya³lxi³kxi²ye²sa³ha²kxai³ wxai²na¹ i³-nxai²na² nū³kxūn³ye²yah³lxi¹nha²kxai³ ka³lih³sa³nha²wa². Jã¹nxe³sxã³ Txã²wã¹sũ³na² e³kxi²to³ha¹wa². E³kxi²na¹te³nah¹lxi¹:

—~Ko³rĩn²to² tũ³ka³txai²na² wi¹li²txai¹nhē³li¹. Jũ¹nxa² sa²yxo²we¹txain¹-na³li¹. Yxã¹ta¹ ã²la² nū³kxūn³sxã³ sa²yxo²we¹txain¹ju³ta³nũ³a² ten³sa³nhai¹. Nxe³na¹jau³xa² Txã²wã¹sũ³na² e³kxi²to³ha¹wa². 10Jã¹nxe³na¹jut3su² ũ³whã²-li¹lye¹nx2ta¹wa². Ne³ka³ta²sxã³ ũ³sa²si¹hã³ũ¹nx2ta¹tu¹wa². Nxa¹kxai²nã²ntũ³ wxã³na¹tã³a² yxo²xūn³txi³ e³kxi¹nx2ta¹ju³ta² ten³sa²hĩ³nx2nxa³wa². Txã²wã¹sũ³na² i³hxi²kat¹lsa³kxan²ti³ yxo²xūn³txi³ e³kxi¹nx2ta¹ju³ta² ten³sa²-nxa³nha²wa². Yxã¹ta¹ ã²la² nū³kxūn³ kã²non³sxã³ yxo²i²ah³lxin¹kxi³nũ³a² i³hxi²kat¹lsa³na²hē³la². Hai³txi³ ã³na¹nx2ti³ju³ta³nũ³a² ten³sa²nxa³nha²wa².

11Nxa²ha¹te¹ tã²wã³tã³nã³xã³. ã³wa²su¹ta¹tu¹wa². Ka³lih³sxã³ yxau²xai³jah¹lxi³hē¹la². Txã²wã³txai²li² sa²yxo²wet¹sah¹lxi³hē¹la². Sa²ye³kwē²kxi²waun¹nyha¹jah¹lxi³hē¹la². Wi¹yxo²we¹nyhu¹sxã³ yxau²xai³-jah¹lxi³hē¹la². Hã²non³sxã³ yxau²xai³jah¹lxi³hē¹la². Nxe³sxã³ Txã²wã¹sũ³na² sa²kxai³lu² a³lxi²waun¹nyhu¹kĩ³ju³ta² ũ³hũ¹nē³jah¹lo²su² te²kxai³lu² sa²-hã²no³tē³ju³ta² ũ³hũ¹nē³jah¹lo²su² te²kxai³lu² ã³si³tē³kxi¹nx2ti³tu¹wa².

12Txã²wã¹sũ³na² wã³txã² yxo²i²ah³lxi¹nha²kxai³ i³yxo²sai¹la²kxi²nyha¹ju³ah³lxi³hē¹la².

13Ti¹ai²li² yxo²i²tũ³ka³txã² a²yxo²ha³kxa¹ a²ha³tã³nxa² i³sa²si¹hã³ũ¹-nx2tain¹na³la². 14Nxe³na¹jut3su² Je³su² Kris²tu³jah¹lai²na² Txã²wã¹hxi²kan¹ta² Si³yxau³jah¹lo²su² ha²kxai³ kã²n thã³ti³la² a³lxi¹nx2ti³si¹ha¹jau³su² te³ni² Txã²wã¹sũ³na² a³lxi¹nx2ti³si¹ha¹jau³su² te³ni² Txã²wã¹sũ³na² Yã³ka³jxah¹la² a²nũ²kxi²sxã³ yxau³nũh¹nx2ti³si¹ha¹jau³su² te³ni² sa³nha²wa². Txai²li² Pau²-lah³lo²na¹xai²na² nxe³ye¹nx2ta¹wa². Ta³lu²na¹wa².